

הדפסה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

03/01/2011

ת"א 1263-07 אלגורגאוי ואח' נ' תרכובות
ברום בע"מ

מספר בקשה (رقم الطلب): 5

אישור על פתיחת בקשה
مُصادقة على تسجيل طلب

ניתן אישור כי ביום (تُصادق بهذا أنه في يوم) 03 ינואר 2011 בשעה (بالساعة) 14:20 הוגשה בקשה מסוג (قُدِم طلب من نوع): כללית, לרבות הודעה בקשה משותפת מטעם הצדדים לאישור הסדר פשרה (בהסכמה) כתיק (بقضية) ת"א 1263-07 אלגורגאוי ואח' נ' תרכובות ברום בע"מ.

מספר הבקשה הוא (رقم الطلب هو): 5

בכל פנייה לבית המשפט בנוגע לבקשה זו, יש לציין את מספר הבקשה.
كل مراجعة للمحكمة المتعلقة في الطلب عليك أن تذكر رقم الطلب.

1. מוחמד אלגרגאוי, ת.ז. 54413489

2. אחמד אלגרגאוי, ת.ז. 059940072

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע מדרך מאיר ויסגל 2,
פארק המדע, רחובות, 76326 טלפון: 08-
9102344, פקס: 08-9102361

המבקשים

- נ ג ד -

תרכובות ברום בע"מ מ.ח. 402733951

ע"י ב"כ עוה"ד אריה נייגר מאריה נייגר
משרד עו"ד ואלעזר נחלון מאגמון ושות'
משרד עורכי דין, שכתובתם למסירת כתבי
בי-דין היא הגן הטכנולוגי, בנין 1, כניסה ג',
דרך אגודת ספורט הפועל 1, מלחה,
ירושלים מיקוד 92149 טלפון מס': 02-
5607607 פקסימיליה מס': 02-5639948

המשיבה

בקשה משותפת מטעם הצדדים לאישור הסדר פשרה

אגמון ושות'
משרד עורכי דין

1. מוחמד אלגרגאוי, ת.ז. 54413489

2. אחמד אלגרגאוי, ת.ז. 059940072

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע מדרך מאיר ויסגל 2,
פארק המדע, רחובות, 76326 טלפון: 08-
9102344, פקס: 08-9102361

המבקשים

- נ ג ד -

תרכובות ברום בע"מ מ.ח. 402733951

ע"י ב"כ עוה"ד אריה נייגר מאריה נייגר
משרד עו"ד ואלעזר נחלון מאגמון ושות'
משרד עורכי דין, שכתובתם למסירת כתבי
בי-דין היא הגן הטכנולוגי, בנין 1, כניסה ג',
דרך אגודת ספורט הפועל 1, מלחה,
ירושלים מיקוד 92149 טלפון מס': 02-
5607607 פקסימיליה מס': 02-5639948.

המשיבה

בקשה משותפת מטעם הצדדים לאישור הסדר פשרה

בקשה משותפת מטעם הצדדים לאישור הסדר פשרה

הצדדים מתכבדים להודיע לבית המשפט הנכבד כי הגיעו להסדר פשרה בהליך שבכותרת, כמפורט בהסכם הפשרה המצ"ב כנספח 1 לבקשה (להלן: **הסכם הפשרה או ההסכם**).

בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: **חוק תובענות ייצוגיות** או **החוק**), מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הסדר הפשרה וליתן לו תוקף של פסק דין, ולשם כך:

(א) להורות על פרסום הודעה בעניין הבקשה לאישור הסדר פשרה שכאן בשניים מבין העיתונים "ידיעות אחרונות", "מעריב", "ישראל היום" או "הארץ", בנוסח המצורף כנספח ב' להסכם הפשרה;

(ב) להורות על משלוח ההודעה האמורה, בצירוף העתק מן הבקשה שכאן, מן ההסכם על נספחיו ומבקשת האישור, ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולמשרד להגנת הסביבה;

(ג) בחלוף 45 ימים ממועד פרסום ההודעה האמורה להורות על תיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית בהתאם לבקשה המוסכמת המצורפת כנספח ג' להסכם, לקבל את הבקשה המתוקנת, וליתן להסכם תוקף של פסק דין בתובענה הייצוגית שאושרה.

(ד) לפסוק למבקשים (התובעים המייצגים) גמול, ולבאי כוחם שכו טרחה, בהתאם להמלצת הצדדים, כמפורט להלן.

(ה) לפרסם הודעה בדבר אישור הסדר הפשרה בשניים מבין העיתונים "ידיעות אחרונות", "מעריב", "ישראל היום" או "הארץ", בנוסח המצורף כנספח ד להסכם.

ואלה טעמי הבקשה

רקע - עיקרי ההליך והשתלשלותו

1. ביום 5.11.07 הגישו המבקשים בקשה לאישור תובענה ייצוגית, שעניינה בטענה לפיה המפעל שבבעלות המשיבה (להלן: המפעל) פלט לאוויר חומרים שונים בניגוד לדין בבקשה נטען, בתמצית, כי במספר הזדמנויות נפלטו מן המפעל חומרים שונים, באופן שהיה עלול לפגוע בחברי הקבוצה המיוצגת, והסעד שנתבע הוא פיצוי בסדר גודל של למעלה ממיליארד ₪.
2. ביום 1.7.08 הגישה המשיבה את תשובתה לבקשה, ובה דחתה את טענות המבקשים מכל וכל. המשיבה ציינה, בתמצית, כי המפעל פועל כדין ונוקט פעולות למעלה מסבירות, בהשקעה של עשרות מיליוני ₪ מדי שנה, על מנת לטפל בחומרים הנפלטים במהלך הייצור; כי מזה שנים אין במפעל כל חריגות מערכי הפליטה שנקבעו לו, וזאת בין היתר נוכח האמצעים שהותקנו לטיפול בחומרים הנפלטים, ונוכח מערכות הבקרה העוקבות באופן תמידי אחר ערכי הפליטה, ומפסיקות את הייצור אוטומטית בכל מצב של התקרבות לשיעור המקסימאלי המותר; כי המפעל פעל לכל אורך הדרך בשקיפות מלאה ובהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה, ואף בשיתוף פעולה עם ארגוני הגנת הסביבה; כי תקלות מועטות שאירעו לפני שנים טופלו מיידית; כי לא הוכח שלחריגות הנזכרות בבקשה הייתה השפעה סביבתית כלשהי; כי בכל מקרה לחברי הקבוצה לא נגרם כל נזק מוכר בדין; וכי בנסיבות שכאן חוק תובענות ייצוגיות כלל אינו מאפשר הגשתה של תובענה ייצוגית. המשיבה צירפה לתשובתה חוות דעת מומחה מטעם ד"ר שלמה אלמוג.
3. המבקשים הגישו תשובה לתשובה, בה התייחסו לטענות השונות שהעלתה המשיבה בתשובתה.
4. ביום 9.9.09 לאחר שהושלמה הגשת כתבי בי הדין הנזכרים, התקיים דיון מקדמי בבקשה לאישור תובענה ייצוגית. באותו דיון הודיעו הצדדים לבית המשפט כי הם מבקשים להידבר ביניהם כדי לבחון אם אפשר ליישב את המחלוקת בהסכמה.
5. ואכן, במשך מספר חודשים ניהלו ביניהם הצדדים הליך גישור בתיווכו של המגשר ד"ר אהרון זהר, ובסופו של דבר הם שמחים לבשר כי הליך הגישור הסתיים בהצלחה, והם הגיעו להסדר פשוה המפורט בהסכם הפשרה המצורף.

עיקרי הסדר הפשרה

6 בהסכם הפשרה המצורף מתחייבת המשיבה לנקוט פעולות שונות שיקטינו את כמות החומרים השונים הנפלטת ממפעלה. פעולות אלה תנקוט המשיבה במהלך ארבע השנים שלאחר אישור ההסדר, אם יאושר, בהשקעה כוללת של כ-9.3 מיליון דולר, הכל כמפורט בסעיף 13 להסכם.

7. בין היתר מתחייבת המשיבה:

- להחליף את המשאבות הפועלות במפעלה במשאבות מגנטיות, בעלות מוערכת של כ- 2.5 מיליון דולר;
- להקים חדר סגור, לרבות מערכת לטיהור אוויר, שבו תיארז פסולת הייצור לפני העברתה למתקן הטיפול בפסולת, בעלות מוערכת של כ- 2 מיליון דולר;
- לשדרג את מערך ההזנה של החומר ביספגול A לקו הייצור במפעלה, בעלות מוערכת של כ- 1.5 מיליון דולר;
- לשדרג את מערך ההזנה של החומר ציאנוריק כלוריד לאחד ממתקני הייצור במפעלה, בעלות מוערכת של כ- 1.2 מיליון דולר;
- לשדרג את מערך הדגימה בקו הייצור של החומר מתיל ברומיד, בעלות מוערכת של כ- 0.8 מיליון דולר;
- להתקין באחד ממתקני הייצור שלה מערכות ספיגה שתקטינה את האפשרות לפליטת החומר טריברומופגול, ולריחות לא נעימים כתוצאה מכך. סכום ההשקעה מוערך בכ-0.7 מיליון דולר;
- לחבר חבר חלק ממתקני מפעלה (ב"מפעל ספקטרום") למערכת חמצון קטליטי, בעלות מוערכת של כ-0.4 מיליון דולר;

• לחבר את אחד ממתקני המפעל למערכת לטיפול במזהמים שתקלוט את "שארית הזיקוק" של המתקן (היינו הפסולת שלו) ותטפל בו במערכת סגורה, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומרים האורגניים והאנאורגניים מהמתקן. עלות החיבור והמערכת היא כ- 0.1 מיליון דולר.

8. לצד התחייבויותיה הנזכרות מתחייבת המשיבה באותו הסכם גם לממן פעילות חינוכית המיועדת להגביר את המודעות הסביבתית של תלמידים באזור למתרחש בסביבתם, ולהגביר את מעורבותם בנושאי הגנת הסביבה ואת מודעותם לצורך בפיתוח בר קיימא.

9. הפעילות מיועדת לתלמידי כיתות ד'-ו' שייבחרו מתוך חמשת בתי-הספר היסודיים של בני שבט אל-עזמה באזור ואדי אל נעם וביר הזאג'. היא תכלול, בין היתר: מערך שיעורים שייבנה בהתאם לתוכנית לימודים מסודרת; ליווי שוטף של הצוות החינוכי, ביחידים ובקבוצה, כדי לקדם את הטמעת התכנים הלימודיים והחינוכיים הן מראש והן תוך כדי הפעילות עצמה; פעילויות העשורה כגון הרצאות מומחים, ימי פעילות חווייתית המשלבת הורים ותלמידים, וכן נטיעות, מבצעי ניקיון, אימוץ אתרים וכדומה.

10. העלות המוערכת לביצוע הפעילות על כל מרכיביה, לשלוש שנות לימודים, לחמשת בתי"ס היא כ-450,000 ₪, לא כולל מע"מ

11. לעניין הגמול למבקשים ושכר טרחה לבאי כוחם הסכימו הצדדים להמליץ לבית המשפט הנכבד לפסוק לכל אחד מן המבקשים סך של 50,000 ₪ בסך הכל, וסך כולל של 700,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין כשכר-טרחת עו"ד לבאי כוחם.

12. הצדדים סבורים כי הסדר הפשרה מסייע לקדם מטרות שעמדו בבסיס הגשת ההליך, שכן הפעולות שהתחייבה המשיבה לנקוט תפחתנה פליטות של חומרים לאוויר; והפרויקט שאותו היא תממן יקדם את נושאי הגנת הסביבה באופן כללי ויתרום לקהילה. יתו על כן: נוכח סיכויי הבקשה להיות מאושרת בסופו של יום, סבורים הצדדים כי הסדר זה הוא ראוי, הוגן וסביר, ואף הרבה למעלה מכך.

13. לפיכך, מבקשים הצדדים מבית המשפט ליתן להסדר הפשרה תוקף של פסק דין, כמפורט בהסכם.
14. כן מבקשים הצדדים מבית המשפט הנכבד, לעשות שימוש בסמכויות המוקנות לו בהוראות חוק תובענות ייצוגיות, באופן שיאפשר להביא את ההליך לידי סיום כאמור בהסכם. מכאן שורת הבקשות שלהלן.

בקשה להורות על פרסום הודעות לחברי הקבוצה

15. סעיף 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות מורה כך:
- הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה ולא מצא בית המשפט טעם לדחות אותה על הסף, יורה על פרסום הודעה בדבר הגשת הבקשה לפי הוראות סעיף 25....
16. סעיף 25(א) לחוק מוסיף ומורה כי הודעה לחברי הקבוצה יש לפרסם לא רק בכל הנוגע להגשת בקשה לאישור הסדר פשרה, אלא גם בכל הנוגע להחלטה לאשר הסדר פשרה כאמור (ס' 25(א)(3) ו-25(א)(4)).
17. אשר לנוסח ההודעות קובע ס' 25(ב) לחוק כי

נוסח ההודעות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), צורתן ואופן הצגתן יובאו לאישור בית המשפט בטרם פרסומן; הודעה שעניינה החלטה או הוראה של בית משפט או הסדר פשרה, תכלול את עיקרי ההחלטה, ההוראה או הסדר הפשרה, לפי הענין, וכן הפניה לפנקס ולמקומות אחרים שבהם ניתן לעיין בנוסחם המלא, לרבות נספחיהם.

(וראו גם ס' 18(ג) לפיו הודעה על בקשה לאישור הסדר פשרה "תכלול את פרטי ההסדר שלגביו הוגשה הבקשה", ויצוינו בה הזכות

להגיש התנגדות להסדר והזכות להסתלק
ממנו).

18. בכל הנוגע לדרך פרסום ההודעות קובע סעיף 25(ה) כי בית המשפט מוסמך לקבוע את הדרך והמועד שבהן הן תפורסמנה, וזאת

בהתחשב, בין השאר, בשיקולים אלה:

- (1) ההוצאות הכרוכות באופן הפרסום ומידת יעילותו;
- (2) היקף הפיצוי הכספי או הסעד האחר שעשוי לקבל כל אחד מחברי הקבוצה אם התובענה הייצוגית תוכרע לטובת הקבוצה וגובה הנזק שעלול להיגרם לכל אחד מחברי הקבוצה אם תידחה התובענה הייצוגית;
- (3) המספר המשוער של חברי הקבוצה, והיכולת לזהותם ולאתרם במאמץ ובעלות סבירים;
- (4) היכולת למסור הודעה אישית לחברי הקבוצה באופן ובעלות סבירים, לרבות במסגרת קשר רציף הקיים בין בעל זין לבין חברי הקבוצה, כולם או חלקם;
- (5) מאפייניהם המיוחדים של חברי הקבוצה, לרבות שפה.

19. בהתאם לס' 18(ג) וס' 25(א) לחוק מבקשים, אפוא, הצדדים מבית המשפט הנכבד להורות על פרסום הודעה בעניין הגשת הבקשה שכאן לאישור הסדר פשרה, ולאחר אישור ההסדר להורות על פרסום הודעה בעניין האישור.

20. כן מבקשים הצדדים מבית המשפט הנכבד בהתאם לס' 25(ב) לחוק לאשר את נוסחי ההודעות המצורפים כנספחים ב-ו-ד להסכם הפשרה.

21. אשר לדרך הפרסום יבקשו הצדדים מבית המשפט הנכבד להורות כי ההודעות יפורסמו בשניים מבין העיתונים "ידיעות אחרונות", "מעריב", "ישראל היום" או "הארץ". זאת שכן נוכח מספרם של חברי הקבוצה אין כל אפשרות מעשית לשלוח הודעה לכל אחד מהם באופן אישי, ופרסום בשני עיתונים יומיים נפוצים מהווה תחליף נאות לכך. יצוין כי זון פרסום כזו מקובלת ביותר במקרים כגון דא.

בקשה להורות על משלוח הבקשה ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולמשרד להגנת הסביבה

22. ס' 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי

הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה ולא מצא בית המשפט טעם לדחות אותה על הסף, יורה... על משלוח ההודעה כאמור, בצירוף העתק מהבקשה, מההסדר ומהתובענה, ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולכל גוף או בעל תפקיד אחר שיקבע השר...

23. תקנה 12(ד) לתקנות תובענות ייצוגיות התש"ע-2010 (להלן: **התקנות**) מוסיפה וקובעת גופים אחרים שאליהם יש להורות על משלוח ההודעה הנזכרת, ולעניין הבקשה שכאן המדובר במשרד להגנת הסביבה.

24. בהתאם לכך מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על משלוח ההודעה בנוסח המצורף כנספח ב' להסכם הפשרה, בצירוף העתק מהבקשה שכאן, מהסכם הפשרה על צרופותיו ומן הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולמשרד להגנת הסביבה.

בקשה לקבוע כי בנסיבות המקרה לא נדרש מינוי בודק

25. סעיף 19(ב)1 לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה לשם כך, שהוא בעל מומחיות בתחום שבו עוסקת הבקשה

לאישור או התובענה הייצוגית (בסעיף זה - בודק), אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו".

26 הצדדים סבורים כי במקרה זה קיימים טעמים מיוחדים לאי מינויו של בודק:

(א) ראשית, הסדר הפשרה נעשה בתיווכו של המגשר ד"ר אהרן זהר, שהינו מומחה בתחום הגנת הסביבה, בעל תואר שלישי במינהל סביבתי וניסיון של שנים בתחום זה, ואשר גם הוביל בשעתו את הליך הגישור המורכב בין המדינה לבין מפעלי "רמת חובב", שכלל 40 בעלי עניין, והסתיים בהצלחה;

(ב) שנית, ההסדר הושג לאחר תהליך ארוך של משא ומתן, שארך למעלה משנה;

(ג) ושלישית, מעבר לכך שהמגשר היה מעורב בתהליך גיבוש ההסדר, הרי שהוא אף חיווה את דעתו הברורה כי למיטב הכרתו ושיפוטו המקצועי, ההסדר כפי שגובש בסופו של יום הינו ראוי, סביר והוגן, והתועלת הציבורית והסביבתית שעולה ממנו גדולה משמעותית ממה שניתן היה להשיג, באופן סביר, אילו היה ההליך ממשיך להתנהל (חוות דעתו של המגשר מצורפת כנספח ז' להסכם).

בקשה להורות על תיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

27 נוכח העובדה שבהסכם הפשרה נטלה על עצמה המשיבה התחייבויות בסכומי עתק, וזאת מתוך הנחה שבכך היא תשים מאחוריה את האירועים נשוא ההליכים שכאן ודומיהם באופן מוחלט;

נוכח העובדה שאין חולק כי בשנים האחרונות לא התרחשו אירועים דומים לאירועים נשוא הבקשה;

ונוכח העובדה שממילא לגבי מרבית האירועים נשוא הבקשה תקופת ההתיישנות כבר חלפה לה ולגבי האחרים היא עומדת לחלוף;

נוכח כל אלה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על תיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

בהתאם לבקשה המוסכמת נספח ג' להסכם הפשרה, לובות לעניין הגדרת הקבוצה המיוצגת ולעניין עילות התביעה.

28. לאחר מכן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על קבלת הבקשה, וליתן להסדר הפשרה תוקף של פסק דין בתובענה הייצוגית שאושרה, כמפורט לעיל.

בקשה לפסוק למבקשים גמול ולבאי כוחם שכר טרחה בהתאם להמלצת הצדדים

29. הצדדים מבקשים מבית המשפט לפסוק סך כולל של 50,000 ש"ח כגמול לכל אחד מן המבקשים, וסך 700,000 ש"ח בתוספת מע"מ כשכר-טרחת עו"ד לבאי כוחם.

30. אשו לגמול הראוי למבקשים יציינו הצדדים את התועלת שנגרמה לקבוצה כתוצאה מהגשת בקשת האישור הן בהפחתת פליטת חומרים לאוויר ממפעלה של המשיבה והן בפרויקט החינוכי-סביבתי שאותו תממן המשיבה; את הסיכון שנטלו על עצמם המבקשים בהגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית ובניהולה; את העובדה שסכום זה ניתן בנוסף, מחוץ ושלא על חשבון ההטבה לחברי הקבוצה; ואת מידת החשיבות הציבורית של התובענה והסדר הפשרה, לאכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו.

31. אשר לשכר הטרחה לב"כ המבקשים מבקשים הצדדים לציין את המאמץ הרב שהשקיעו באי הכוח טרם הגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, שכלל בירור עובדתי ומשפטי מקיף; את המאמץ שהשקיעו באי הכוח לאחר הגשת הבקשה שהתפרס על פני חודשים ארוכים ושעות עבודה רבות; את התועלת שהביאה בקשת האישור לחברי הקבוצה, כמפורט לעיל; את הסיכון שנטלו על עצמם ב"כ המבקשים בהגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ובניהולה ואת השעות הרבות שהקצו לעריכת הבקשה; את העובדה שסכום זה ניתן בנוסף, מחוץ ושלא על חשבון ההטבה לחברי הקבוצה; ואת מידת החשיבות הציבורית של ההליך לאכיפת הדין ולהרתעה מפני הפרתו.

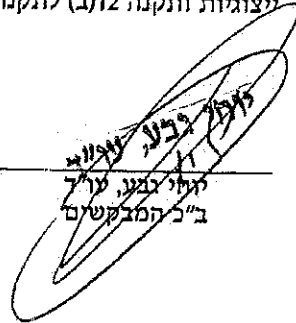
32. אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הסדר הפשרה, ולהורות כמבוקש בריש בקשה

33 לבקשה זו מצורפים תצהירי הצדדים ובאי כוחם, בהתאם להוראת סעיף 18(ב) לחוק תובענות

ייצוגיות ותקנה 12(ג) לתקנות.

אלעזר זמלוק, עו"ד
ב"כ המשיבה

אריה ניגל, עו"ד
ב"כ המשיבה

חיי זעב, עו"ד
ב"כ המבקשים

תצהיר

אני הח"מ, מוחמד אלגראוי, נושא ת.ז. מס' 54413489, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני מבקש מספר 1 בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגראוי נ' תרמוכות ברום בע"מ.
2. אני עושה תצהיר זה לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הגזר.
3. כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובגספחיו.
4. לא קיבלתי מן המשיבה כל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשר להסדר, למעט האמור בהסכם הפשרה.

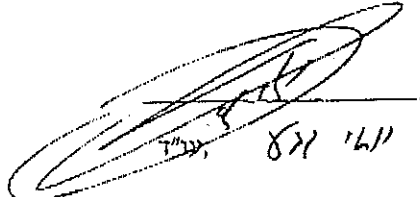
אני מצהיר כי זה שמי, זו התימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

מוחמד אלגראוי

אישור

אני הח"מ, ג'ני ג'ני, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 30.12.11 הופיע בפני מר מוחמד אלגראוי, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי עליו לחצויר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו זלעיל וחתם עליה בפני.

ג'ני ג'ני
עו"ד

5 163130

תצהיר

אני תח"מ, אחמד אלגראוי, נושא ת.ז. מס' 059940072, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

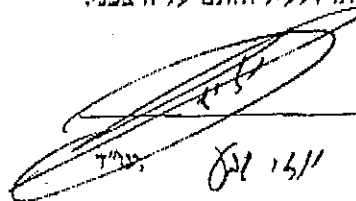
1. אני מבקש מספר 2 בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגראוי נ' תרכובות ברום בע"מ.
2. אני עושה תצהיר זה לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנוכח.
3. כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.
4. לא קיבלתי מן המשיבה כל טובת הנאה, במישורין או בעקיפין, בקשר להסדר, למעט האמור בהסכם הפשרה.

אני מצהיר כי זה שמי, זו התימותי, וכי האמור בתצהירי אמת.

אחמד אלגראוי

אישור

אני תח"מ, 822 15/11, ע"ד, מאשר בזה כי ביום 30.12.11 הומיעה בפני מר אחמד אלגראוי המוכר לי אישית, ולאחר שתוהרו כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרוננו דלעיל וחתם עליה בפני.

ע"ד 15/11

תצהיר

אני הח"מ, דוני שמיר, נושא ת.ז. מס' 024556821 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני משמש כמזכיר חברה ועוזר מנכ"ל בתרכובות ברום בע"מ, היא המשיבה בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגורגאוי נ' תרכובות ברום בע"מ.

2. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנזכר.

3. העובדות המפורטות בתצהירי זה ידועות לי כתוצאה מעבודתי בתרכובות ברום בע"מ.

4. כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.

5. תרכובות ברום בע"מ לא קיבלה מן המבקשים כל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשר להסדר.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

אישור

דן אורן, ע"ד

אני הח"מ, דני אורן, מס' 26237, ע"ד, מאשר בזה

כי ביום 20/10/07 הופיעו בפני

ידי המוכר לי אישית, ולאחר שתוהרתי כי

עלתי להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן

יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את

נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני

דן אורן, ע"ד

מ.ז. 26237

תצהיר

אני הח"מ, יוחי גבע, ער"ד, נושא ת.ז. מס' 02415906 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני בא כוחם של המבקשים בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגראוי נ' תרכובות ברום בע"מ.
2. אני עושה תצהירי זה, לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנוכחי.
3. לפי מיטב ידיעתי, כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.
4. לא קיבלתי מן המשיבה כל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשר להסדר, למעט האמור בהסכם הפשרה.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת

יוחי גבע, ער"ד

אישור

אני הח"מ, רחל אביב, ער"ד, מאשר בזה כי ביום 20/12/10 הופיעה בפני ער"ד, יוחי גבע המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא תעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

רחל דנידי ער"ד
RACHEL DAVIDI-ADV.
מ.ד. 3093
ת.ד. 3093

תצהיר

אני הח"מ, אריה ניגר, עו"ד, נושא ת.ז. מס' 053911863, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

5. אני בא כוחה של המשיבה תרכובות ברום בע"מ בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגראוי ני תרכובות ברום בע"מ.

6. אני עושה תצהירי זה, לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנזכר.

7. לפי מיטב ידיעתי, כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחי.

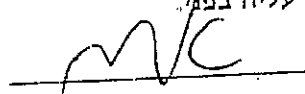
8. לא קיבלתי מן המבקשים כל טובת הנאה בקשר להסדר, במישרין או בעקיפין.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

אריה ניגר, עו"ד

אישור

אני הח"מ, אלה צ'רטוק מ.ר. 49371, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 29 בדצמבר 2010 הופיע בפני עו"ד אריה ניגר, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

אלה צ'רטוק, עו"ד

תצהיר

אני הח"מ, אלעזר נחלון, עו"ד, נושא ת.ז. מס' 032191678, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1 אני בא כוחה של המשיבה תרכובות ברום בע"מ בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגרגאוי נ' תרכובות ברום בע"מ.

2 אני עושה תצהירי זה, לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנוכח.

3 לפי מיטב ידיעתי, כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.

4 לא קיבלתי מן המבקשים כל טובת הנאה בקשר להסדר, במישרין או בעקיפין.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

אלעזר נחלון, עו"ד

אישור

אני הח"מ, ישי שידלובסקי אור, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 29.12.10 הופיעה בפני עו"ד אלעזר נחלון, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו זלעיל וחתם עליה בפני.

ישי שידלובסקי-אור, עו"ד
מ.ד. 53536

ישי שידלובסקי אור, עו"ד

הסכם פשרה

בת"א (ב"ש) 1263/07, בש"א 7036/07 מוחמד אלגראווי ואח' נ' תרכובות ברום בע"מ
(להלן: "התביעה")

שנערך ונחתם בישראל, ביום 3 לחודש 1 שנת 2011

בין

1. מוחמד אלגראווי
2. אחמד אלגראווי

(להלן: "התובעים המייצגים") מצד אחד

ל בין

תרכובות ברום בע"מ

(להלן: "הנתבעת") מצד שני

הואיל: וביום 5.11.07 הגישו התובעים המייצגים לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הנתבעת;

והואיל: ועניינה של בקשת האישור הוא טענת התובעים המייצגים לפיה במפעלה של הנתבעת ברמת חובב (להלן: "המפעל") היו חריגות מתנאי רישיון העסק לגבי פליטות של חומרים שונים;

והואיל: ולשיטת הנתבעת ככל שהיו חריגות מתנאי רישיון העסק, אין כל ראיה כי הן יצרו פגיעה כלשהי בסביבה, לא כל שכן גרמו לנזק כלשהו למי מחברי הקבוצה;

והואיל: ובין הצדדים התקיימו הליכי גישור באמצעות המגשר ד"ר אהרון זהר;

והואיל: והצדדים מעוניינים להגיע ביניהם להסדר פשרה מבלי שצד יודה בטענות הצד האחר או יודה בחבות כלשהי, אשר בכפוף לאישורו על ידי בית המשפט ולהוצאתו אל הפועל יביא לידי גמור את ההליכים בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, והכול על פי תנאי הסכם זה להלן;

לפיכך הוסכם, הוצהר והותנה בין הצדדים כדלקמן:

כללי

1. המבוא והנספחים להסכם זה מהווים חלק בלתי נפרד הימנו.
2. חלוקת הסכם זה לסעיפים, ומתן הכותרות לסעיפים, נעשו לשם הנוחות בלבד, ואין לייחס להם כל משמעות בפרשנות ההסכם.
3. הסכם זה מגלם את מכלול המצגים וההסכמות בין הצדדים עובר לחתימתו, ולא ישמע צד בטענה בדבר מצג או הסכמה כאמור אשר לא בא זכרם בהסכם.
4. בהסכם זה תיוחס למונחים הבאים הפרשנות המופיעה בצידם:

"ב"כ התובעים המייצגים" – עו"ד יוחי גבע, שכתובתו לצורך הסכם זה היא בדרך מאיר ויסגל 2, פארק המדע, רחובות, 76326 טלפון: 08-9102344, פקס: 08-9102361

"ב"כ הנתבעת" – אגמון ושות' משרד עו"ד, הגן הטכנולוגי, בנין 1, כניסה ג', זרן אגודת ספורט הפועל 1, מלחה, ירושלים, 92149 טלפון: 02-5607607, פקס: 02-5639948; אריה נייגר משרד עו"ד, בית שרובט, רח' קויפמן 4, תל אביב 68012, טל: 03-5100838, פקס: 03-5100836

"בית המשפט המוסמך" – בית המשפט המחוזי בבאר שבע.

"בקשת האישור" – הבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהגישו התובעים נגד הנתבעת ביום 5.11.07 לבית המשפט המחוזי בבאר שבע

"הבקשה לתיקון בקשת האישור" – בקשה מוסכמת לתיקון בקשת האישור, המצורפת כנספח ג' להסכם זה.

"ההטבות" – כהגדרתן בסעיף 13 להלן.

"המועד הקובע" – כהגדרתו בסעיף 13 להלן.

"ענייני התביעה" – הטענות כי בניגוד לדין נפלטו חומרים שונים עד מועד חתימת הסכם פשרה זה, ופליטות אלה גרמו או עלולות היו לגרום לנזקים לחברי הקבוצה מסוג הנזקים המפורטים בבקשת האישור, ולובות כל ענין או עילת תביעה או עובדה הקשורים לטענות אלה, בין אם ידועים במועד חתימת הסכם פשרה זה ובין אם יתבררו בעתיד.

"גמול התובעים המייצגים" – כהגדרתו בסעיף 14(א) להלן.

"חברי הקבוצה המאושרת" – חברי הקבוצה, למעט חברי הקבוצה הפורשים.

"חברי הקבוצה" – כל מי שהתגורר בתחומי מדינת ישראל בתקופה או בכל חלק ממנה. לעניין זה "תקופה" משמעה פרק הזמן המתחיל שבע שנים לפני מועד הגשת בקשת האישור ומסתיים במועד החתימה על הסכם פשרה זה.

"חברי הקבוצה הפורשים" – אלה מחברי הקבוצה אשר הודיעו, בהתאם להוראות

הסכם זה, כי הם מבקשים שלא להימנות עם חברי הקבוצה.

5. נספחיו של ההסכם הינם כדלקמן:

- נספח א' - נוסח הבקשה לאישור הסדר פשרה שתוגש לבית המשפט הנכבד, אשר אליה יצורף ההסכם לשם הגשתו לאישור בית המשפט.
- נספח ב' - נוסח הודעה ראשונה לציבור לפי סעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק").
- נספח ג' - בקשה מוסכמת לתיקון בקשת האישור.
- נספח ד' - נוסח הודעה שנייה לציבור לפי סעיף 25(א)(4) לחוק.
- נספח ה' - קורות החיים של המגשר, ד"ר אהרון זהר.
- נספח ו' - תצהירים מטעם הצדדים ובאי כוחם, לפי סעיף 18(ב) לחוק ולפי תקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות התש"ע-2010.
- נספח ז' - חוות דעת המגשר ביחס לראויותו, הוגנותו וסבירותו של ההסדר.

הצהרות הצדדים

- 6. הצדדים מצהירים כי אין כל מגיעה - חוקית, חוזית או אחרת - להתקשרותם בהסכם זה, ולקיום חיוביהם על פיו במלואם ובמועדם, הכל בכפוף לאישור בית המשפט המוסמך.
- 7. הצדדים מצהירים כי אין בהתקשרותם בהסכם זה משום הודאה מצד מי מהם או מטעמם בטענה או דרישה כלשהי של משנהו שנטענה בכתבי בי-הדין שהוחלפו במסגרת בקשת האישור. בהתאם, מילוי ההתחייבויות על פי הסכם זה נעשה מבלי שהנתבעת מודה באחריות כלשהי או בטענה כלשהי כנגדה בכל ענייני התביעה.
- 8. על פי עמדת הנתבעת הסכם זה נעשה כפשרה בלבד, לפני משורת הדין, וכאמור, מבלי להודות באחריות כלשהי ו/או בטענה כלשהי כנגד הנתבעת לגבי איזה מענייני התביעה.

ההסכמות

- 9. תוך 3 ימי עסקים מיום חתימת הסכם זה יגישו הצדדים לבית המשפט המוסמך בקשה בנוסח הרצ"ב כנספח א' (להלן: "הבקשה"), על פיה מודיעים הצדדים לבית המשפט אודות כריתתו של הסכם פשרה זה, ומבקשים כדלהלן:
  - (א) כי בית המשפט המוסמך יורה על פרסום הודעה - בשניים מבין העיתונים "הארץ", "ישראל היום", "ידיעות אחרונות" או "מעריב" - בדבר הגשת הבקשה לפי הוראות סעיף 25(א)(3) לחוק, בנוסח הרצ"ב כנספח ב' (להלן: "ההודעה הראשונה");

- (ב) כי בית המשפט המוסמך יורה על משלוח ההודעה הראשונה כאמור, בצירוף העתק מהבקשה, מהסכם הפשרה ומבקשת האישור, ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט ולמשרד להגנת הסביבה;
- (ג) כי בית המשפט המוסמך יורה כי בנסיבות העניין, ובשל טעמים מיוחדים שיפורטו בסעיף 16 להלן, מתייתר הצורך במינוי בודק, כאמור בסעיף 19(ב)(1) לחוק.
- (ד) כי בכפוף לאמור לעיל, ובחלוף 45 ימים ממועד פרסום ההודעה הראשונה:
- (1) יורה בית המשפט הנכבד על תיקון בקשת האישור, בהתאם לבקשה לתיקון בקשת האישור המצורפת להסכם פשרה זה כנספח ג', מהנימוקים המפורטים בבקשה לתיקון בקשת האישור;
- (2) יאשר בית המשפט הנכבד את התביעה המתוקנת כייצוגית ביחס לכל חברי הקבוצה המאושרת ויתן תוקף להסכם זה כפסק דין בתביעה ייצוגית (להלן: "פסק-דין"), ובמקביל יורה על פרסום הודעה שנייה לציבור – בשניים מתוך העיתונים "הארץ", "ישראל היום", "ידיעות אחרונות" או "מעריב" - בנוסח הרצ"ב כנספח ד', כאמור בסעיף 25(א)(4) לחוק.
- (ה) כי בית המשפט הנכבד יקבל את המלצת הצדדים, כמפורט בסעיף 14 להלן, בכל הנוגע למתן גמול לתובעים המייצגים ושכ"ט לבאי כוחם.
10. פרסום ההודעות על פי הסכם זה או על פי החלטת בית המשפט הנכבד יבוצע על ידי הנתבעת ועל חשבונה.
11. הסכם פשרה זה לא יחול על כל חבר קבוצה שיודע, בהתאם לאמור בסעיפים 11 ו/או 18(ו) לחוק, כי הוא אינו מעוניין שהסכם פשרה זה יחול עליו (להלן: "הודעת פרישה").
12. כל הודעת פרישה על פי הסכם זה תשלח על ידי המעוניין בה בכתב לבית המשפט המוסמך, עם העתק לב"כ הנתבעת, בתוך התקופה שאושרה על ידי בית המשפט.
13. במהלך ארבע השנים שלאחר מתן פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה (להלן: "המועד הקובע"), והגם שהיא אינה חייבת בכך על פי דין, תבצע הנתבעת מספר פעולות לטובת הציבור, לשיפור ההגנה על הסביבה בכלל ואיכות האוויר בפרט, בסכום מוערך כולל של כ-9.3 מיליון דולר:
- (א) הנתבעת תחליף את המשאבות הפועלות במפעלה במשאבות מגנטיות, המקטינות את האפשרות לפליטת חומרים אורגניים נדיפים, בעלות מוערכת של כ-2.5 מיליון דולר;
- (ב) הנתבעת תקים חדר סגור לאריזת פסולת הייצור לפני העברתה למתקן הטיפול בפסולת החדר הסגור יכלול גם מערכת טיהור אוויר, והוא יקטין את האפשרות לפליטת חומרים לאוויר במהלך אריזת הפסולת. עלות הקמת החדר ומערכת טיהור האוויר מוערכת בסכום של כ-2 מיליון דולר;
- (ג) הנתבעת תשדרג את מערך ההזנה של החומר ביספנול A לקו הייצור במפעלה, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומר לסביבה ובעלות מוערכת של כ-1.5 מיליון דולר;
- (ד) הנתבעת תשדרג את מערך ההזנה של החומר ציאנוריק כלוריד לאחד ממתקני הייצור במפעלה ("מתקן 800"), באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומר לסביבה ולריחות לא נעימים כתוצאה מכך. עלות השדרוג מוערכת בסכום של כ-1.2 מיליון דולר;
- (ה) הנתבעת תשדרג את מערך הדגימה בקו הייצור של החומר מתיל בוומיז, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומר במהלך הדגימה, בעלות מוערכת של כ-0.8 מיליון דולר.
- (ו) הנתבעת תתקין באחד ממתקני הייצור שלה ("מתקן 800") מערכות ספיגה שתקטינה את האפשרות לפליטת החומר טריברומופנול, ולריחות לא נעימים כתוצאה מכך. סכום ההשקעה מוערך בכ-0.7 מיליון דולר.

(ז) הנתבעת תחבר חלק ממתקני מפעלה (ב"מפעל ספקטרום") למערכת חמצון קטליטי, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת חומרים אורגניים נדיפים ממתקנים אלה. עלות החיבור מוערכת בסכום של כ- 0.4 מיליון דולר.

הנתבעת תחבר את אחד ממתקני המפעל ("מתקן 730") למערכת לטיפול במזהמים שתקלוט את "שארית הזיקוק" של המתקן (היינו הפסולת שלו) ותטפל בו במערכת סגורה, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומרים האורגניים והאנאורגניים מהמתקן. עלות החיבור והמערכת מוערכת בסכום של כ- 0.1 מיליון דולר.

(ח) מעבר ובנוסף לכל האמור, הנתבעת תממן פעילות המיועדת להגביר את המודעות הסביבתית של תלמידים למתרחש בסביבתם, ולהגביר את מעורבותם בנושאי הגנת הסביבה ואת מודעותם לצורך בפיתוח בר קיימא.

הפעילות תהיה מיועדת לתלמידי כיתות ד' ו' שייבחרו מתוך חמשת בתי-הספר היסודיים של בני שבט אל-עזזמה באזור ואדי אל נעם וביר הדאג'. היא תכלול, בין היתר: מערך שיעורים שייבנה בהתאם לתוכנית לימודים מסודרת; ליווי שוטף של הצוות החינוכי, ביתיזים ובקבוצה, כדי לקדם את הטמעת התכנים הלימודיים והחינוכיים הן מראש והן תוך כדי הפעילות עצמה; פעילויות העשויה כגון הרצאות מומחים, ימי פעילות חווייתית המשלבת הורים ותלמידים, וכן נטיעות, מבצעי ניקיון, אימוץ אתרים וכדומה.

העלות המוערכת לביצוע הפעילות על כל מרכיביה, לשלוש שנות לימודים, לחמשת בתי"ס היא כ-450,000 ₪, לא כולל מע"מ

14. על פי המלצת הצדדים, בנוסף לביצוע הפעולות האמורות בסעיף 13 לעיל, תשלם הנתבעת תשלומים כדלקמן:

(א) סך כולל של 50,000 ש"ח ישולם כגמול לכל אחד מהתובעים המייצגים (להלן: "גמול התובעים המייצגים"), וזאת מבלי שהנתבעת מודה בכל אחריות ו/או חבות כלשהן בקשר עם התביעה.

מוסכם, כי כל העניינים בקשר עם מיסוי גמול התובעים המייצגים הינם באחריות כל אחד מהתובעים המייצגים ובאחריותם בלבד, ובכל מקרה לא ישולם להם, או עבורם, סכום נוסף מעבר לסכום הנקוב לעיל.

התשלום כמפורט בס"ק (א) ייעשה לב"כ התובעים בתוך 14 ימי עסקים מהמועד הקובע, כנגד חשבונית פיקדון, ובא הכוח יעביר את התשלום ללקוחותיו. מוסכם בזאת כי ביצוע התשלום כאמור לעיל לידי ב"כ התובעים יחשב כמילוי מלוא התחייבות הנתבעת כלפי התובעים.

המלצת הצדדים לעניין גמול התובעים המייצגים מבוססת על השיקולים שלהלן:

- (1) התועלת שנגרמה לחברי הקבוצה כתוצאה מהגשת בקשת האישור;
- (2) הסיכון שנטלו על עצמם התובעים המייצגים בהגשת בקשת האישור ובניהולה;
- (3) העובדה שסכום זה ניתן בנוסף, מחוץ ושלא על חשבון ההטבות לחברי הקבוצה שבסעיף 13 לעיל;
- (4) מידת החשיבות הציבורית של בקשת האישור כמו גם של הסדר הפשרה, לאכיפת הדין ולהרתעה מפני הפרתו.

(ב) סך כולל של 812,000 ₪ (כולל מע"מ) ישולם לב"כ התובעים המייצגים כשכר טרחה בתוך 14 ימים מהמועד הקובע, חלף מסירת חשבונית מס כדין לנתבעת;

המלצת הצדדים לענין שכ"ט ב"כ התובעים המייצגים, מבוססת על השיקולים שלהלן:

- (1) המאמץ הרב שהשקיעו ב"כ התובעים המייצגים טרם הגשת בקשת האישור, שכלל בירור עובדתי ומשפטי מקיף;

- (2) המאמץ שהשקיעו ב"כ התובעים המייצגים לאחר הגשת בקשת האישור שהתפרס על פני חודשים ארוכים ושעות עבודה רבות;
- (3) התועלת שהביאה בקשת האישור לחברי הקבוצה, כמפורט לעיל;
- (4) הסיכון שנטלו על עצמם ב"כ התובעים המייצגים בהגשת בקשת האישור ובניהולה;
- (5) מידת החשיבות הציבורית של בקשת האישור כמו גם של הסדר הפשרה, לאכיפת הדין ולהרתעה מפני הפרתו;
- (6) העובדה שסכום זה ניתן בנוסף, מחוץ ושלא על חשבון ההטבות לחברי הקבוצה שבסעיף 13 לעיל.
15. הנתבעת תישא לבדה בהוצאות בגין פרסום הודעות בהתאם לחוק. למען הסר ספק יובהר, כי הוצאות אלה ישולמו על ידי הנתבעת בנוסף, מחוץ ושלא על חשבון ההטבות לחברי הקבוצה שבסעיף 13 לעיל.
16. הצדדים מסכימים כי אין צורך במינויו של בודק להסדר פשרה זה, וזאת מהטעמים הבאים:
- (א) הסדר הפשרה נעשה בסיועו של המגשר ד"ר אהרן זהר, שהינו מומחה בתחום של הגנת הסביבה ומינהל סביבתי. קורות החיים של ד"ר זהר מצ"ב כנספח ה'.
- (ב) ד"ר זהר חיונה את דעתו על ההסדר, ובחוות דעתו נספח ז' הבהיר כי למיטב הכרתו ושיפוטו המקצועי, ההסדר המוצע הינו ראוי, סביר והוגן, והתועלת הציבורית והסביבתית שעולה ממנו גדולה משמעותית ממה שניתן היה להשיג, באופן סביר, אילו היה ההליך ממשיך להתנהל.
17. אם וככל שימונה בודק, בניגוד לעמדת הצדדים, תישא הנתבעת בתשלום שכרו.
18. עם מתן אישור בית המשפט להסכם זה כהסדר פשרה בתובענה ייצוגית, יתגבש אוטומטית מעשה בית דין בין חברי הקבוצה המאושרת לבין הנתבעת ביחס לענייני התביעה, ולא תעמוד לחברי הקבוצה המאושרת זכות לפיצוי נוסף כלשהו בקשר עם ענייני התביעה.

ביטול ההסכם

19. אם יתברר כי נמסרו הודעות פרישה על ידי 250 (מאתים וחמישים) או יותר מחברי הקבוצה, יהיה כל אחד מהצדדים זכאי לבטל הסכם זה תוך עשרה ימי עסקים מתום התקופה שנקבעה לשם מתן הודעות הפרישה, על פי שיקול דעתו המוחלט. במקרה בו יממש מי מהצדדים את זכותו לבטל את ההסכם כאמור, יפקע ההסכם ולא יהא לו עוד כל תוקף, מבלי שלמי מן הצדדים תהא טענה, תביעה או זכות כלפי משנהו בגין כך.
20. במקרה בו יממש צד את זכותו לבטל את ההסכם כאמור, הסכם פשרה זה על נספחיו וצוויו והבקשה לתיקון בקשת האישור ופסק הדין יהיו בטלים מעיקרא (void) וחסי תוקף משפטי, כאילו לא נחתם הסכם הפשרה מלכתחילה וכאילו אין פסק דין, אין צווים ואישורים, אין בקשה לתיקון בקשת האישור, והאמור בהם לא ישמש את הצדדים לא כראיה ולא בזרן אחרת, לא ייזקף לחובת או לטובת מי מן הצדדים ולא יהא על הצדדים לנקוט בהליך משפטי לביטול הסכם הפשרה או פסק הדין או לפקיעת ייצוגיותה של התביעה, והכל מבלי שתהיה למי מהצדדים כל תביעה או טענה או דרישה בקשר לכך, ויימשך הדיון בבקשת האישור בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, הכל כאילו לא נחתם הסכם פשרה זה, על נספחיו, מעיקרו.

שונות

21. הסכם זה על נספחיו, הוראותיו, תנאיו וסייגיו הינו מכלול שלם של מצגים והסכמות, וככזה מהווה מקשה אחת, שחלקיה אינם ניתנים להפרדה. למען הסר ספק, במידה ובית המשפט ימנע מלאשר הוראה כלשהי מתוראות הסכם זה, או שיקבע כי היא חסרת תוקף או בלתי אכיפה, יהיה כל אחד מהצדדים זכאי לבטל את ההסכם בהודעה בכתב לבית המשפט שתומצא גם לצד השני.

22. עם חתימתו של הסכם פשרה זה בטלים ומבוטלים כל הסכם, טיוטת הסכם, זיכרון דברים, הצהרה, הבטחות והתחייבויות, שנערכו בין הצדדים או בין מי מטעמם קודם חתימתו של הסכם זה אם וככל שנערכו (וזאת, בין שנערכו בכתב ובין שנערכו בעל פה). כל טיוטות ההסכם והתכתובות שהוחלפו בין הצדדים בקשר להסכם פשרה זה אינן מחייבות, לא ישמשו לפרשנות, לא יוצגו בפני עדכאות שיפוטיות ואף לא יהיו קבילות כראיה בהליכים שיפוטיים ובכלל.
23. למען הסדר ספק מובהר בזאת, כי באם לא יהפוך פסק הדין לחלוט יפקעו כל התנאים וההסכמות הקבועים בפשרה זו.
24. נמנע צד להסכם מלעשות שימוש בזכות מזכויותיו על פי ההסכם או על פי כל דין, או לא השתמש בזכות כאמור במועד - לא ייחשב הדבר כחיתור מצידו על הזכות האמורה.
25. על אף האמור בסעיף 14 לעיל יובהר, כי אם וככל שמוטלת על הנתבעת חובת גיבוי מס ביחס לאיזה מהסכומים נשוא הסכם זה - אזי תנהג הנתבעת בהתאם לחובה זו.
26. המיסים ותשלומי החובה אשר יחולו על הצדדים בגין כריתתו וקיומו של הסכם זה, ישולמו על ידי מי שחייב בתשלומם על פי כל דין.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

הנתבעת
אלקוד מילון, פר"ד
מ.ר. 35183

המייצגים

נספח א

ת"א 1263/07, בש"א 7036/07
בפני כבוד השופט אריאל ואגו

בבית משפט המחוזי בבאר שבע

1. מוחמד אלגרגאוי, ת.ז. 54413489

2. אחמד אלגרגאוי, ת.ז. 059940072

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע מדרך מאיר ויסגל 2,
פארק המדע, רחובות, 76326 טלפון: 08-
9102344, פקס: 08-9102361

המבקשים

- נ ג ד -

תרכובות ברומ בע"מ מ.ח. 402733951

ע"י ב"כ עוה"ד אריה נייגר מאריה נייגר
משרד עו"ד ואלעזר נחלון מאגמון ושות'
משרד עורכי דין, שכתובתם למסירת כתבי
בי-דין היא הגן הטכנולוגי, בנין 1, כניסה ג',
דרך אגודת ספורט הפועל 1, מלחה,
ירושלים מיקוד 92149 טלפון מס': 02-
5607607 פקסימיליה מס': 02-5639948

המשיבה

בקשה משותפת מטעם הצדדים לאישור הסדר פשרה

בקשה משותפת מטעם הצדדים לאישור הסדר פשרה

הצדדים מתכבדים להודיע לבית המשפט הנכבד כי הגיעו להסדר פשרה בהליך שבכותות, כמפורט בהסכם הפשרה המצ"ב כנספח 1 לבקשה (להלן: **הסכם הפשרה או ההסכם**).

בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: **חוק תובענות ייצוגיות** או **החוק**), מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הסדר הפשרה וליתן לו תוקף של פסק דין, ולשם כך:

(א) להורות על פרסום הודעה בעניין הבקשה לאישור הסדר פשרה שכאן בשניים מבין העיתונים "ידיעות אחרונות", "מעריב", "ישראל היום" או "הארץ", בנוסח המצורף כנספח ב' להסכם הפשרה;

(ב) להורות על משלוח ההודעה האמורה, בצירוף העתק מן הבקשה שכאן, מן ההסכם על נספחיו ומבקשת האישור, ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולמשרד להגנת הסביבה;

(ג) בחלוף 45 ימים ממועד פרסום ההודעה האמורה להורות על תיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית בהתאם לבקשה המוסכמת המצורפת כנספח ג' להסכם, לקבל את הבקשה המתוקנת, וליתן להסכם תוקף של פסק דין בתובענה הייצוגית שאושרה.

(ד) לפסוק למבקשים (התובעים המייצגים) גמול, ולבאי כוחם שכר טרחה, בהתאם להמלצת הצדדים, כמפורט להלן.

(ה) לפרסם הודעה בדבר אישור הסדר הפשרה בשניים מבין העיתונים "ידיעות אחרונות", "מעריב", "ישראל היום" או "הארץ", בנוסח המצורף כנספח ד להסכם.

ואלה טעמי הבקשה

רקע – עיקרי ההליך והשתלשלותו

1. ביום 5.11.07 הגישו המבקשים בקשה לאישור תובענה ייצוגית, שעניינה בטענה לפיה המפעל שבבעלות המשיבה (להלן: המפעל) פלט לאוויר חומרים שונים בניגוד לדין. בבקשה נטען, בתמצית, כי במספר הזדמנויות נפלטו מן המפעל חומרים שונים, באופן שהיה עלול לפגוע בחברי הקבוצה המיוצגת, והסעד שנתבע הוא פיצוי בסדר גודל של למעלה ממיליארד ₪.
2. ביום 1.7.08 הגישה המשיבה את תשובתה לבקשה, ובה דחתה את טענות המבקשים מכל וכל. המשיבה ציינה, בתמצית, כי המפעל פועל כדין ונוקט פעולות למעלה מסבירות, בהשקעה של עשרות מיליוני ₪ מדי שנה, על מנת לטפל בחומרים הנפלטים במהלך הייצור; כי מזה שנים אין במפעל כל חריגות מערכי הפליטה שנקבעו לו, וזאת בין היתר נוכח האמצעים שהותקנו לטיפול בחומרים הנפלטים, ונוכח מערכות הבקרה העוקבות באופן תמידי אחר ערכי הפליטה, ומפסיקות את הייצור אוטומטית בכל מצב של התקרבות לשיעור המקסימאלי המותר; כי המפעל פעל לכל אורך הדרך בשקיפות מלאה ובהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה, ואף בשיתוף פעולה עם ארגוני הגנת הסביבה; כי תקלות מועטות שאירעו לפני שנים טופלו מיידית; כי לא הוכח שלחריגות הנזכרות בבקשה הייתה השפעה סביבתית כלשהי; כי בכל מקרה לחברי הקבוצה לא נגרם כל נזק מוכר בדין; וכי בנסיבות שכאן חוק תובענות ייצוגיות כלל אינו מאפשר הגשתה של תובענה ייצוגית. המשיבה צירפה לתשובתה חוות דעת מומחה מטעם ד"ר שלמה אלמוג.
3. המבקשים הגישו תשובה לתשובה, בה התייחסו לטענות השונות שהעלתה המשיבה בתשובתה.
4. ביום 9.9.09 לאחר שהושלמה הגשת כתבי בי הדין הנזכרים, התקיים דיון מקדמי בבקשה לאישור תובענה ייצוגית. באותו דיון הודיעו הצדדים לבית המשפט כי הם מבקשים להידברו ביניהם כדי לבחון אם אפשר ליישב את המחלוקת בהסכמה.
5. ואכן, במשך מספר חודשים ניהלו ביניהם הצדדים הליך גישור בתיווכו של המגשר ד"ר אהרון זחר, ובסופו של דבר הם שמחים לבשר כי הליך הגישור הסתיים בהצלחה, והם הגיעו להסדר פשרה המפורט בהסכם הפשרה המצורף.

עיקרי הסדר הפשרה

6. בהסכם הפטורה המצורף מתחייבת המשיבה לנקוט פעולות שונות שיקטינו את כמות החומרים השונים הנפלטת ממפעלה. פעולות אלה תנקוט המשיבה במהלך ארבע השנים שלאחר אישור ההסדר, אם יאושר, בהשקעה כוללת של כ-9.3 מיליון דולר, הכל כמפורט בסעיף 13 להסכם.

7. בין היתר מתחייבת המשיבה:

- להחליף את המשאבות הפועלות במפעלה במשאבות מגנטיות, בעלות מוערכת של כ- 2.5 מיליון דולר;
- להקים חדר סגור, לרבות מערכת לטיהור אוויר, שבו תיארז פסולת הייצור לפני העברתה למתקן הטיפול בפסולת, בעלות מוערכת של כ- 2 מיליון דולר;
- לשדרג את מערך ההזנה של החומר ביספנול A לקו הייצור במפעלה, בעלות מוערכת של כ- 1.5 מיליון דולר;
- לשדרג את מערך ההזנה של החומר ציאנוריק כלוריד לאחד ממתקני הייצור במפעלה, בעלות מוערכת של כ- 1.2 מיליון דולר;
- לשדרג את מערך הדגימה בקו הייצור של החומר מתיל ברומיד, בעלות מוערכת של כ- 0.8 מיליון דולר;
- להתקין באחד ממתקני הייצור שלה מערכות ספיגה שתקטינה את האפשרות לפליטת החומר טריברומופנול, ולריחות לא נעימים כתוצאה מכך. סכום ההשקעה מוערך בכ-0.7 מיליון דולר;
- לחבר חבר חלק ממתקני מפעלה (ב"מפעל ספקטרום") למערכת חמצון קטליטי, בעלות מוערכת של כ-0.4 מיליון דולר;

- לחבר את אחד ממתקני המפעל למערכת לטיפול במזהמים שתקלוט את "שארית הזיקוק" של המתקן (היינו הפסולת שלו) ותטפל בו במערכת סגורה, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומרים האורגניים והאנאורגניים מהמתקן עלות החיבור והמערכת היא כ- 0.1 מיליון דולר.
8. לצד התחייבויותיה הנוכחות מתחייבת המשיבה באותו הסכם גם לממן פעילות חינוכית המיועדת להגביר את המודעות הסביבתית של תלמידים באזור למתרחש בסביבתם, ולהגביר את מעורבותם בנושאי הגנת הסביבה ואת מודעותם לצורך בפיתוח בר קיימא.
  9. הפעילות מיועדת לתלמידי כיתות ד' ו' שייבחרו מתוך חמשת בתי-הספר היסודיים של בני שבט אל-עזמה באזור ואדי אל נעם וביר הדאג'. היא תכלול, בין היתר: מערך שיעורים שייבנה בהתאם לתוכנית לימודים מסודרת; ליווי שוטף של הצוות החינוכי, ביחידים ובקבוצה, כדי לקדם את הטמעת התכנים הלימודיים והחינוכיים הן מראש והן תוך כדי הפעילות עצמה; פעילויות העשרה כגון הרצאות מומחים, ימי פעילות חווייתית המשלבת הורים ותלמידים, וכן נטיעות, מבצעי ניקיון, אימוץ אתרים וכדומה.
  10. העלות המוערכת לביצוע הפעילות על כל מרכיביה, לשלוש שנות לימודים, לחמשת בתי"ס היא כ-450,000 ₪, לא כולל מע"מ.
  11. לעניין הגמול למבקשים ושכר טרחה לבאי כוחם הסכימו הצדדים להמליץ לבית המשפט הנכבד לפסוק לכל אחד מן המבקשים סך של 50,000 ₪ בסך הכל, וסך כולל של 700,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין כשכר-טרחת עו"ד לבאי כוחם.
  12. הצדדים סבורים כי הסדר הפשרה מסייע לקדם מטוות שעמדו בבסיס הגשת ההליך, שכן הפעולות שהתחייבה המשיבה לנקוט תפחתנה פליטות של חומרים לאוויר; והפרויקט שאותו היא תממן יקדם את נושאי הגנת הסביבה באופן כללי ויתרום לקהילה יתר על כן: נוכח סיכויי הבקשה להיות מאושרת בסופו של יום, סבורים הצדדים כי הסדר זה הוא ראוי, הוגן וסביר, ואף הרבה למעלה מכן.

13. לפיכך, מבקשים הצדדים מבית המשפט ליתן להסדר הפשרה תוקף של פסק דין, כמפורט בהסכם.

14. כן מבקשים הצדדים מבית המשפט הנכבד, לעשות שימוש בסמכויות המוקנות לו בהוראות חוק תובענות ייצוגיות, באופן שיאפשר להביא את ההליך לידי סיום כאמור בהסכם. מכאן שורת הבקשות שלהלן.

בקשה להורות על פרסום הודעות לחברי הקבוצה

15. סעיף 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות מורה כך:

הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה ולא מצא בית המשפט טעם לדחות אותה על הסף, יורה על פרסום הודעה בדבר הגשת הבקשה לפי הוראות סעיף 25....

16. סעיף 25(א) לחוק מוסיף ומורה כי הודעה לחברי הקבוצה יש לפרסם לא רק בכל הנוגע להגשת בקשה לאישור הסדר פשרה, אלא גם בכל הנוגע להחלטה לאשר הסדר פשרה כאמור (ס' 25(א)(3) 251(א)(4)).

17. אשר לנוסח ההודעות קובע ס' 25(ב) לחוק כי

נוסח ההודעות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו- (ב), צורתן ואופן הצגתן יובאו לאישור בית המשפט בטרם פרסומן; הודעה שעניינה החלטה או הוראה של בית משפט או הסדר פשרה, תכלול את עיקרי החלטה, ההוראה או הסדר הפשרה, לפי הענין, וכן הפניה לפנקס ולמקומות אחרים שבהם ניתן לעיין בנוסחם המלא, לרבות נספחיהם.

(וראו גם ס' 18(ג) לפיו הודעה על בקשה לאישור הסדר פשרה "תכלול את פרטי ההסדר שלגביו הוגשה הבקשה", ויצוינו בה הזכות

להגיש התנגדות להסדר והזכות להסתלק
(ממנו).

18. בכל הנוגע לזוּך פרסום ההודעות קובע סעיף 25(ה) כי בית המשפט מוסמך לקבוע את הזוּך והמועד שבהן הן תפורסמנה, וזאת

בהתחשב, בין השאר, בשיקולים אלה:

(1) ההוצאות הכרוכות באופן הפרסום ומידת יעילותו;

(2) היקף הפיצוי הכספי או הסעד האחר שעשוי לקבל כל אחד מחברי הקבוצה אם התובענה הייצוגית תוכרע לטובת הקבוצה וגובה הנזק שעלול להיגרם לכל אחד מחברי הקבוצה אם תיזחה התובענה הייצוגית;

(3) המספר המשוער של חברי הקבוצה, והיכולת לזהותם ולאתרם במאמץ ובעלות סבירים;

(4) היכולת למסור הודעה אישית לחברי הקבוצה באופן ובעלות סבירים, לרבות במסגרת קשר וציף הקיים בין בעל דין לבין חברי הקבוצה, כולם או חלקם;

(5) מאפייניהם המיוחדים של חברי הקבוצה, לרבות שפה.

19. בהתאם לס' 18(ג) וס' 25(א) לחוק מבקשים, אפוא, הצדדים מבית המשפט הנכבד להורות על פרסום הודעה בעניין הגשת הבקשה שכאן לאישור הסדר פשוה, ולאחר אישור ההסדר להורות על פרסום הודעה בעניין האישור.

20. כן מבקשים הצדדים מבית המשפט הנכבד בהתאם לס' 25(ב) לחוק לאשר את נוסחי ההודעות המצורפים כנספחים ב ו-ד להסכם הפשוה.

21. אשר לדרך הפרסום יבקשו הצדדים מבית המשפט הנכבד להורות כי ההודעות יפורסמו בשניים מבין העיתונים "ידיעות אחרונות", "מעריב", "ישואל היום" או "הארץ". זאת שכן נוכח מספרם של חברי הקבוצה אין כל אפשרות מעשית לשלוח הודעה לכל אחד מהם באופן אישי, ופרסום בשני עיתונים יומיים נפוצים מהווה תחליף נאות לכך. יצוין כי דרך פרסום כזו מקובלת ביותר במקרים כגון דא.

בקשה להורות על משלוח הבקשה ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולמשרד להגנת הסביבה

22. ס' 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי

הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה ולא מצא בית המשפט טעם לדחות אותה על הסף, יורה... על משלוח ההודעה כאמור, בצירוף העתק מהבקשה, מההסדר ומהתובענה, ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולכל גוף או בעל תפקיד אחר שיקבע השו...

23. תקנה 12(ד) לתקנות תובענות ייצוגיות התש"ע-2010 (להלן: התקנות) מוסיפה וקובעת גופים אחרים שאליהם יש להורות על משלוח ההודעה הנזכרת, ולעניין הבקשה שכאן המדובר במשרד להגנת הסביבה.

24. בהתאם לכך מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על משלוח ההודעה בנוסח המצורף כנספח ב' להסכם הפשרה, בצירוף העתק מהבקשה שכאן, מהסכם הפשרה על צרופותיו ומן הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי המשפט, ולמשרד להגנת הסביבה.

בקשה לקבוע כי בנסיבות המקרה לא נדרש מינוי בודק

25. סעיף 19(ב1) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה לשם כך, שהוא בעל מומחיות בתחום שבו עוסקת הבקשה

לאישור או התובענה הייצוגית (בסעיף זה - בודק), אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הזעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

26. הצדדים סבורים כי במקרה זה קיימים טעמים מיוחדים לאי מינויו של בודק:

(א) ראשית, הסדר הפשרה נעשה בתיווכו של המגשר ד"ר אהרן זהר, שהינו מומחה בתחום הגנת הסביבה, בעל תואר שלישי במינהל סביבתי וניסיון של שנים בתחום זה, ואשר גם הוביל בשעתו את הליך הגישור המורכב בין המדינה לבין מפעלי "רמת חובב", שכלל 40 בעלי עניין, והסתיים בהצלחה;

(ב) שנית, ההסדר הושג לאחר תהליך ארוך של משא ומתן, שארך למעלה משנה;

(ג) ושלישית, מעבר לכך שהמגשר היה מעורב בתהליך גיבוש ההסדר, הרי שהוא אף חיווה את דעתו הברורה כי למיטב הכרתו ושיפוטו המקצועי, ההסדר כפי שגובש בסופו של יום הינו ראוי, סביר והוגן, והתועלת הציבורית והסביבתית שעולה ממנו גדולה משמעותית ממה שניתן היה להשיג, באופן סביר, אילו היה ההליך ממשיך להתנהל (חוות דעתו של המגשר מצורפת כנספח ז' להסכם).

בקשה להורות על תיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

27. נוכח העובדה שבהסכם הפשרה נטלה על עצמה המשיבה התחייבויות בסכומי עתק, וזאת מתוך הנחה שבכך היא תשים מאחוריה את האירועים נשוא ההליכים שכאן ודומיהם באופן מוחלט;

נוכח העובדה שאין חולק כי בשנים האחרונות לא התרחשו אירועים דומים לאירועים נשוא הבקשה;

ונוכח העובדה שממילא לגבי מרבית האירועים נשוא הבקשה תקופת ההתיישנות כבר חלפה לה ולגבי האחרים היא עומדת לחלוף;

נוכח כל אלה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על תיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

בהתאם לבקשה המוסכמת נספח ג' להסכם הפשרה, לרבות לעניין הגדרת הקבוצה המיוצגת ולעניין עילות התביעה.

28. לאחר מכן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על קבלת הבקשה, וליתן להסדר הפשרה תוקף של פסק דין בתובענה הייצוגית שאושרה, כמפורט לעיל.

בקשה לפסוק למבקשים גמול ולבאי כוחם שכר טרחה בהתאם להמלצת הצדדים

29. הצדדים מבקשים מבית המשפט לפסוק סך כולל של 50,000 ש"ח כגמול לכל אחד מן המבקשים, וסך 700,000 ש"ח בתוספת מע"מ כשכר-טרחת עו"ד לבאי כוחם.

30. אשר לגמול הראוי למבקשים יצינו הצדדים את התועלת שנגרמה לקבוצה כתוצאה מהגשת בקשת האישור הן בהפחתת פליטת תומרים לאוויר ממפעלה של המשיבה והן בפרויקט החינוכי-סביבתי שאותו תממן המשיבה; את הסיכון שנטלו על עצמם המבקשים בהגשת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית ובניהולה; את העובדה שסכום זה ניתן בנוסף, מחוץ ושלא על חשבון ההטבה לחברי הקבוצה; ואת מידת החשיבות הציבורית של התובענה והסדר הפשרה, לאכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו.

31. אשר לשכר הטרחה לב"כ המבקשים מבקשים הצדדים לציין את המאמץ הרב שהשקיעו באי הכוח טרם הגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, שכלל בירור עובדתי ומשפטי מקיף; את המאמץ שהשקיעו באי הכוח לאחר הגשת הבקשה שהתפרס על פני חודשים ארוכים ושעות עבודה רבות; את התועלת שהביאה בקשת האישור לחברי הקבוצה, כמפורט לעיל; את הסיכון שנטלו על עצמם ב"כ המבקשים בהגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ובניהולה ואת השעות הרבות שהקצו לעריכת הבקשה; את העובדה שסכום זה ניתן בנוסף, מחוץ ושלא על חשבון ההטבה לחברי הקבוצה; ואת מידת החשיבות הציבורית של ההליך לאכיפת הדין ולהרתעה מפני הפרתו.

32. אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הסדר הפשרה, ולהורות כמבוקש בריש בקשה

33. לבקשה זו מצורפים תצהירי הצדדים ובאי כוחם, בהתאם להוראת סעיף 18(ב) לחוק תובענות

ניזוגיות ותקנה 12(ב) לתקנות.

אלעזר זאלון, עו"ד
ב"כ המשיבה

אריה ניגוד, עו"ד
ב"כ המשיבה

חלי זיב, עו"ד
ב"כ המבקשים

נוסח המודעה לעיתונות

הודעה בדבר הגשת בקשה לאישור הסכם פשרה בתביעה ייצוגית

ת"א (ב"ש) 1263/07, בש"א 7036/07 מוחמד אלגראווי ואח' נ' תרכובות ברום בע"מ

כללי

מובא בזה לידיעת הציבור כי ביום _____ הוגשו לבית המשפט המחוזי בבאר שבע (להלן: "בית המשפט") הסכם פשרה ובקשה לאישורו במסגרת ההליך הייצוגי בת"א 1263/07 (להלן: "ההליך הייצוגי") אלגראווי ואח' (להלן: "המבקשים") נ' תרכובות ברום בע"מ (להלן: "המשיבה").

עניינו של ההליך הייצוגי בטענה לפיה המפעל שבבעלות המשיבה (להלן: "המפעל") פלט לאוויר חומרים בשיעור החורג מתנאי רישיון העסק שלו. בהליך הייצוגי נטען, בתמצית, כי במספר הזדמנויות נפלטו מן המפעל חומרים שונים, באופן שהיה עלול לפגוע בבריאות חברי הקבוצה המיוצגת. הקבוצה המיוצגת לצורך הסכם הפשרה כוללת את כל תושבי מדינת ישראל.

המבקשים מיוצגים על ידי עוה"ד יוחי גבע מדרך מאיר ויסגל 2, פארק המדע, רחובות, 76326 טלפון: 08-9102344, פקס: 08-9102361 (להלן: "ב"כ המבקשים"). המשיבה מיוצגת על ידי עוה"ד אריה נייגר מאריה נייגר משרד עו"ד ואלעזר נחלון מאגמון ושות' משרד עורכי דין, הגן הטכנולוגי, בנין 1, כניסה ג', דרך אגוזת ספורט הפועל 1, מלחה, ירושלים מיקוד 92149 טל': 02-5607607 פקס: 02-5639948. (להלן: "ב"כ המשיבה").

תיאור תמציתי של ההסכמות במסגרת הסכם הפשרה

ההליך הייצוגי יאושר כתובענה ייצוגית, ללא הודאה כלשהי מצד המשיבה בנכונות טענות המבקשים, ובית המשפט יפסוק לטובת חברי הקבוצה את הסעדים הבאים, ואותם בלבד:

א. המשיבה תתחייב לנקוט פעולות שונות שיקטינו את כמות החומרים השונים הנפלטים ממפעלה, בהשקעה כוללת המוערכת בסכום של למעלה מתשעה מיליון דולר ובמשך ארבע שנים לאחר אישור ההסכם, אם יאושר, הכל כמפורט בהסכם הפשרה.

ב. המשיבה תממן פעילות חינוכית המיועדת להגביר את המודעות הסביבתית של תלמידים באזור למתרחש בסביבתם, ולהגביר את מעורבותם בנושאי הגנת הסביבה ומודעותם לצורך בפיתוח בר קיימא, בשווי מוערך של כ-450,000 ₪.

כנגד ביצוע הפעולות הנ"ל, תמוצה תביעתם של חברי הקבוצה המיוצגת (כהגדרתה לעיל) באופן סופי ובלתי חוזר, תוך יצירה של מעשה בית דין בנוגע לכל זכות נטענת ו/או עילת תביעה לכאורית, מכל מין וסוג שהוא, בין קיימת ובין עתידה, בין כספית ובין אחרת, והכל בקשר עם העילות נשוא ההליך הייצוגי.

הצדדים הסכימו בנוסף להמליץ לבית המשפט לפסוק לכל אחד מן המבקשים גמול בסך של 50,000 ₪, וכן לפסוק סך כולל של 700,000 ₪ בתוספת מע"מ כשכר-טרוחת עו"ד לבאי כוחם.

עיון בהסכם הפשרה והתנגדות לתוכנו

הסכם הפשרה עומד לעיון חברי הקבוצה המיוצגת במזכירות בית המשפט המחוזי בבאר שבע, ברח' התקוה 5, בין השעות 8:30-12:30, וכן אצל ב"כ המבקשים בדרך מאיר ויסגל 2, פארק המדע, רחובות, 76326, בפרק הזמן הקבוע להתנגדויות.

הרינו להודיען כי באם הינן אדם הנמנה עם הקבוצה המיוצגת שבשמה הוגשה הבקשה לאישור הסדר הפשרה, ושות ציבורית הפועלת לקידום מטרה ציבורית בקשר לענין שבו עוסקת הבקשה לאישור, או ארגון שאישור שר המשפטים הפועל לקידום מטרה ציבורית כאמור, הינן רשאי להגיש לבית המשפט, בכתב, בתוך 45 ימים מיום פרסום ההודעה, התנגדות מנומקת להסדר הפשרה.

אם הנך נמנה על הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור הסדר הפשרה הנך רשאי להגיש בפרק הזמן האמור גם בקשה לצאת מן הקבוצה שעליה יחול ההסדר (להלן: "הודעת פרישה"). בקשה כזו תוגש לבית המשפט ותכלול שם, תעודת זהות, כתובת, מספר טלפון, ומספר פקס אם ישנו. מי שלא יגיש את הודעת הפרישה בתקופה האמורה יראו אותו כמי שהסכים להיכלל בקבוצה המיוצגת.

שונות

הנוסח המלא של הסכם הפשרה (על נספחיו) הוא המחייב. בכל מקרה של סתירה בין הוראות הסכם הפשרה לבין האמור בהודעה זו, יקבעו ההוראות שבהסכם הפשרה.

תוכן הודעה זו אושר על ידי בית המשפט והיא מתפורסמת על פי החלטתו.

אלעזר נחלון, עו"ד
ב"כ המשיבה

אריה ניגר, עו"ד
ב"כ המשיבה

יוחי גבע, עו"ד
ב"כ המבקשים

נספח ג'

ת"א 1263/07, בש"א 7036/07
בפני כבוד השופט אריאל ואגו

בבית משפט המחוזי בבאר שבע

1. מוחמד אלגרגאוי, ת.ז. 54413489

2. אחמד אלגרגאוי, ת.ז. 059940072

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע מדור מאיר ויסגל 2,
פארק המדע, רחובות, 76326 טלפון: 08-
9102344, פקס: 08-9102361

המבקשים

- נ ג ד -

תרכובות ברום בע"מ מ.ה. 402733951

ע"י ב"כ עוה"ד אויה ניגו מאריה ניגו
משרד עורכי דין ואלעזר נחלון מאגמון
ושות' משרד עורכי דין, שכתובתם למסירת
כתבי בי-דין היא הגן הטכנולוגי, בנין 1,
כניסה ג', דרך אגודת ספורט הפועל 1,
מלחה, ירושלים מיקוד 92149 טלפון מס':
02-5607607 פקסימיליה מס': 02-5639948

המשיבה

בקשה מוסכמת לתיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

בקשה מוסכמת לתיקון הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת, בהסכמת המשיבה, לתקן את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית שבכותרת, בהתאם למפורט להלן.

ואלה טעמי הבקשה

1. הצדדים פנו להליך של גישור כדי לנסות ליישב את המחלוקת בהסכמה.
  2. הליך הגישור נוהל בתיווכו של המגשר ד"ר אהרון זהר, ובסופו של דבר הסתיימו המגעים בהצלחה, והצדדים הגיעו להסכם פשרה ביניהם, אשר הוגש לאישורו של בית המשפט.
  3. כחלק מהסכם הפשרה נקבע כי נוכח העובדה שבמסגרתו נטלה על עצמה המשיבה התחייבויות בסכומי עתק, וזאת מתוך הנחה שבכך היא תשים מאחוריה את האירועים נשוא ההליכים שכאן ודומיהם;
  - נוכח העובדה שאין חולק כי בשנים האחרונות לא התרחשו אירועים דומים לאירועים נשוא הבקשה;
  - ונוכח העובדה שממילא לגבי מובית האירועים נשוא הבקשה תקופת ההתיישנות כבר חלפה לה ולגבי האחרים היא עומדת לחלוף;
  - נוכח כל אלה - תורחבנה הגדרות הקבוצה ועילות הבקשה באופן שיתאים לתוכן הסכם הפשרה ויאפשר למשיבה לשים מאחוריה את העבר ולהביט קדימה אל העתיד.
  4. מכאן הבקשה שכאן, בה מתבקש בית המשפט הנכבד לאפשר את תיקון הבקשה המקורית כדלקמן:
- (א) הקבוצה שבשמה מוגשת הבקשה תוגדר ככוללת את כל מי שהתגורר בתחומי מדינת ישראל בפרק הזמן המתחיל שבע שנים לפני מועד הגשת בקשת האישור ומסתיים במועד

החתימה על הסכם הפשרה, או בחלק מאותו פרק זמן.

(ב) עילת הבקשה תהיה הטענה כי עד למועד חתימת הסכם הפשרה נפלטו מן המפעל בניגוד לדין חומרים שונים, ופליטות אלה גרמו או עלולות היו לגרום נזקים לחברי הקבוצה, מסוג הנזקים המפורטים בבקשה המקורית.

5 מן הדין ומן הצדק להיענות לבקשה.

יוחי גבע, עו"ד
ב"כ המבקשים

נוסח המודעה לעיתונות

הודעה בדבר מתן תוקף של פסק דין להסכם פשרה בתביעה ייצוגית
ת"א (ב"ש) 1263/07, בש"א 7036/07 מוחמד אלגרגאוי ואח' נ' תרכובות ברום בע"מ

מובא בזה לידיעת הציבור כי ביום _____ אישר בית המשפט המחוזי בבאר שבע (להלן: "בית המשפט") כייצוגית את התביעה בת"א 1263/07 (להלן: "התביעה") מוחמד אלגרגאוי ואח' (להלן: "התובעים המייצגים" או "התובעים") נ' תרכובות ברום בע"מ (להלן: "הנתבעת") ובה בעת נתן תוקף של פסק דין להסכם הפשרה שנחתם בין הצדדים לתביעה (להלן: "הסכם הפשרה"), והכל כמפורט להלן:

כללי:

עניינה של התביעה בטענה לפיה המפעל שבבעלות המשיבה (להלן: "המפעל") פלט לאוויר חומרים בשיעור החורג מתנאי רישיון העסק שלו. בתביעה נטען, בתמצית, כי במספר הזדמנויות נפלטו מן המפעל חומרים שונים, באופן שהיה עלול לפגוע בבריאות חברי הקבוצה המיוצגת. קבוצת התובעים לצורך התביעה הייצוגית כוללת את כל תושבי מדינת ישראל.

התובעים מיוצגים על ידי עו"ד יוחי גבע מדוך מאיר ויסגל 2, פארק המדע, רחובות, 76326 טלפון: 08-9102344, פקס: 08-9102361 (להלן: "ב"כ התובעים"). הנתבעת מיוצגת על ידי עוה"ד אריה נייגר מאריה נייגר משרד עו"ד ואלעזר נחלון מאגמון ושות' משרד עורכי דין, הגן הטכנולוגי, בנין 1, כניסה ג', דרך אגודת ספורט הפועל 1, מלחה, ירושלים מיקוד 92149 טל': 02-5607607 פקס: 02-5639948 (להלן: "ב"כ הנתבעת").

תיאור תמציתי של ההסכמות במסגרת הסכם הפשרה, אשר אושרו בידי ביהמ"ש

החליק הייצוגי אושר כתובענה ייצוגית, ללא הודאה כלשהי מצד הנתבעת בנכונות טענות התובעים, ובית המשפט פסק לטובת חברי הקבוצה המיוצגת את הסעדים הבאים, ואותם בלבד:

א. הנתבעת תנקוט פעולות שונות שיקטינו את כמות החומרים השונים הנפלטים ממפעלה, אליהן התחייבה, בהשקעה כוללת של למעלה מתשעה מיליון דולר ובמשך ארבע השנים שלאחר אישור ההסכם, הכל כמפורט בהסכם הפשרה.

ב. הנתבעת תממן פעילות חינוכית המיועדת להגביר את המודעות הסביבתית של תלמידים באזור למתרחש בסביבתם, ולהגביר את מעורבותם בנושאי הגנת הסביבה ומודעותם לצורך בפיתוח בר

קיימא, בשווי מוערך של כ-450,000 ₪.

כנגד ביצוע הפעולות הנ"ל, תמוצה תביעתם של חברי הקבוצה המיוצגת (כהגדרתה לעיל) באופן סופי ובלתי חוזר, תוך יצירה של מעשה בית דין בנוגע לכל זכות נטענת ו/או עילת תביעה לכאורית, מכל מין וסוג שהוא, בין קיימת ובין עתידה, בין כספית ובין אחרת, והכל בקשר עם העילות נשוא התביעה.

בית המשפט פסק לכל אחד מן התובעים גמול בסך של _____ בסך הכל, וכן פסק סך של _____ ₪ בתוספת מע"מ כשכר-טרוחת עו"ד לבאי כוחם.

עיון בהסכם הפשרה

הסכם הפשרה עומד לעיון חברי הקבוצה המיוצגת במזכירות בית המשפט המחוזי בבאר שבע ברח' התקוה 5, בין השעות, בין השעות 8:30-12:30, וכן אצל ב"כ התובעים בדרך מאיר ויסגל 2, פארק המדע, רחובות, 76326.

שונות

הנוסח המלא של הסכם הפשרה (על נספחיו) הוא המחייב בכל מקרה של סתירה בין הוראות הסכם הפשרה לבין האמור בהודעה זו, יקבעו ההוראות שבהסכם הפשרה.

תוכן הודעה זו אושר על ידי בית המשפט והיא מתפרסמת על פי החלטתו.

אלעזר נחלון, עו"ד
ב"כ הנתבעת

אריה נייגר, עו"ד
ב"כ הנתבעת

יוחי גבע, עו"ד
ב"כ התובעים

אהרון זהר - קורות חיים

נרקיס 11, כרמי-יוסף, 99797
טל. 077-4904201, פקס' 077-4904202 נייד; 052-4297510
E-mail: aazohar@bezeqint.net.

השכלה

האוניברסיטה העברית, ירושלים:
1979 - תואר שני בגאוגרפיה (בהצטיינות)
1977 - תואר ראשון ביחסים בינלאומיים
1981 - תעודת הדרכה בתקלאות

2001 - Ph.D. במנהל סביבתי באוניברסיטת ניופורט, לוס אנג'לס בנושא: מנהל סביבתי של מפרץ אילת

יו"ר Pugwash ישראל

קורסים מיוחדים

2006-קורס לניהול מתקדם באוניברסיטת קולומביה
2002-2000; 3 קורסים בגישור, בדגש איכות הסביבה-המרכז הישראלי ל למשא ומתן וגישור.
2002; ניהול בתחום האנרגיה-האיחוד האירופי.
1999; תיירות בת-קיימא-הארגון האירופאי למדעי האזור, פורטוגל.
1996, 2008; סמינר זלצבורג בנושא פיתוח חקלאי בר קיימא.
1995; קורס בנושא חישה מרחוק-המעבדות הלאומיות בסנדיה, אלבוקרק, ארה"ב.
1994; קורס לניהול עסקים קטנים-המכון לחקר האזור.
1993; קורס בשמירת טבע ואיכות הסביבה-משרד החסברה האמריקאי.
1986; קורס לניהול פרויקטים-המכון לפיריון העבודה והייצור.
1985; קורס בשיטות הדרכה-סינד ק"ו.

נסיון מקצועי

1977 - 1987 : תה"ל מהנדסים יועצים

1987 - 1994 : מנהל איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד חבל יבנה;
התמחות בניהול סביבתי של אזור עתיר מפגעים סביבתיים במסגרת זו ניהול התכנון והביצוע של שיקום נחל לכיש והפיכתו לפארק ציבורי, ומעורבות בתחומי איכות הסביבה השונים; איכות אויר, איכות מים ושפכים, תמרים מסוכנים, פסולת מוצקה, רעש, תכנון סביבתי, חינוך סביבתי ועוד.

מרצה בתחום מנהל סביבתי במוסדות האקדמאיים הבאים: אוניברסיטה העברית-1976-
1978 אוניברסיטת חיפה 1992-1994 והמרכז הבין-תחומי בהרצליה 2005-2009.

1994- היום: יעוץ בנושאי תכנון אזורי, תשתיות, איכות הסביבה, גישור וקהילה;

למועצה הארצית לתכנון ובנייה, למנהל התכנון במשרד הפנים ולועדה לתשתיות לאומיות;

- חבר בצוות עורכי תכנית המתאר הארצית לאנרגיה וחשמל-תמ"א 10.
- יו"ר הוועדות הבינמשרדיות למציאת אתר לתחנת-כח סולארית (2003, 2008).
- יעוץ לדרג המקצועי הארצי לפיקוח על תחנות הכח.

- חבר הנהלת מנהלת אפר הפחם
- יעוץ לוועדה למימי חופין, ליווי מסמך המדיניות למימי חופין וייצוג מנהל התכנון בוועדה לאיים מלאכותיים.
- מזכיר הוועדה הבינמשרדית לבנייה משמרת מים.
- יעוץ לנושאי כרייה וחציבה ולוועדה הבינמשרדית לאספקת חול
- יעוץ לפרויקט תכנון בקעת הירדן (ה-JRV).
- יעוץ לתמ"א 30 - מפרץ חיפה.
- יעוץ לתמ"א 13 - חוף מפרץ אילת.
- יעוץ לנושא תכנון סובב עזה.
- יעוץ לנושא אתרי איסוף פסולת (תמ"א 16)
- ראש צוות סביבה, הגנות ים המלח.

למשרד הבטחון

יעוץ בנושאי תכנון, איכות הסביבה ושילוב האוכלוסיה הבדואית בהקמת הבסיסים החדשים של צה"ל בנגב.

למשרד לאיכות הסביבה, להתאחדות התעשיינים ומועצה התעשייתית ברמת-חובב;

הובלת הליך הגישור בתחום איכות הסביבה בין המדינה למפעלי רמת חובב; בהליך השתתפו 40 בעלי עניין והצלחתו איפשרה את הקמת עיר הבה"דים בצומת הנגב

למועצה אזורית אבו בסמה, למנהלה לקידום הבדואים בנגב, למנהל הביצוע;

- ראש מטה הקמת מערך התכנון, החינוך והתעסוקה במועצה האזורית אבו בסמה.
 - אחריות לגיבוש התפישה לטיפול בבדואים בנגב ולתכנון בקעת באר שבע.
 - ריכוז פינוי הבדואים מאזור מלחתה לצורך הקמת שדה התעופה נבטים בין השנים 1978-1981.
 - יעוץ סביבתי לשובים: כסייפה, שגב שלום, הוואשלה, מרעית ובאר חיל.

יו"ר ועדות גבולות

- לשובים הבדואים החדשים בנגב
- נתניה לב השרון
- לשובים שקלטו מפונים מחבל עזה (פעמיים).
- גבולות ערי גוש דן.

למרכז יפה למחקרים אסטרטגיים;

"בעיית המים במזה"ית במסגרת היחסים בין ישראל לשכנותיה"
 "שיתוף פעולה בתחומי משאבי הטבע והתשתיות בין ישראל לרשות הפלשתינאית"

למשרד החוץ;

"מרכזי שיתוף פעולה בארצות הים התיכון"

לממשלת ישראל;

מודלים לשת"פ בין ישראל לשכנותיה ב"דו"ח קזבלנקה"
 חבר בצוות התכנון של הנגב בעקבות חוזה השלום עם מצרים.

למשרד לאיכות הסביבה;

יעוץ בנושא דו"ח UNEP על מצב איכות הסביבה בשטחי הרשות הפלשתינאית.

לבנק העולמי;

- ארגון מערכת ההדרכה החקלאית בקניה (3 שנים).

לפרוייקט "GLOBESIGHT";

פרוייקט מוביל של אונסק"ו, החוזה בעזרת מודלים מורכבים חדשניים כושר נשיאה של אזורים ומדינות על פני כדור הארץ לטווחי זמן שונים (50 שנה ואף יותר).

לרשות שדות התעופה;

יעוץ סביבתי לפרוייקט "נתב"ג 2000" ולפרוייקטים סביבתיים אחרים של הרשות. תכנון וביצוע פרויקטים חינוכיים-קהילתיים בבתי-ספר, המתמקדים בקשרים שבין שדה-תעופה לסביבה.

למנהלה לפיתוח התיירות בנגב

יעוץ בנושאי תיירות ואיכות הסביבה, כרייה וחציבה ושטחי-אש ותכנון אזור אילת.

לתה"ל מהנדסים יועצים;

יעוץ סביבתי לתכנית המים האזורית (ישראל, ירדן והרש"פ), שמומנה ע"י סוכנות הסיוע הגרמנית (GIZ). יעוץ סביבתי לתכנית ניטור אקויפר החר.

למשרד השיכון, ולמינהל מקרקעי ישראל;

יעוץ סביבתי לתכניות אב ומתאר של הרשויות המקומיות; כרמיאל, שלומי, אילת, ערד, יהוד, מרחב אונו, דימונה, חלוקים, גילגוליה, ישובי המשולש הצפוני ועירא ולפרוייקט תיירותי בנחשולים.

לממשלת ברזיל

תכנון מערך המנהל הפיסי והסביבתי של מדינת MINAS GERAIS בברזיל, לפי גישת ה"הגנה על אגני היקוות" של ה-EPA.

לאגוד ערים לאיכות הסביבה דרום יהודה;

- פרויקט חינוכי-קהילתי בבתי-ספר בקרית עקרון ובמזכרת בתיה, המתמקד בקשר שבין שדה-תעופה תל נוף לסביבה.
- קמפיין לחיסכון במים בעיר רחובות.

למועצה אזורית "אשכול"

תכנית אב לאיכות הסביבה תוך שיתוף הקהילה בתהליך.

לעיריית ראשון לציון

תכנון סביבתי וקהילתי של "מטרופארק" – הפארק המטרופוליני צפון- מזרח ראש"צ.

למנהלה לשימור ולפיתוח נחל באר-שבע;

כתיבת פרק איכות הסביבה בתכנית האב.

לארגון "דרומה";

כתיבת פרק איכות הסביבה בתכנית הפיתוח לנגב.

תצהיר

אני תח"מ, מוחמד אלגרגאוי, נושא ת.ז. מס' 54413489, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני מבקש מספר 1 בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגרגאוי נ' תרכובות ברום בע"מ.
2. אני עושה תצהיר זה לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגשים הצדדים בהליך הגזכר.
3. כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.
4. לא קיבלתי מן המשיבה כל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשו להסדר, למעט האמור בהסכם הפשרה.

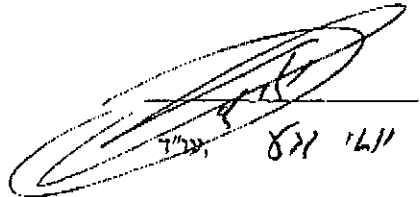
אני מצהיר כי זה שמי, זו התימתני, וכי האמור בתצהירי אמת.

מוחמד אלגרגאוי

אישור

אני תח"מ, ג'מ' ג'מ' עו"ד, מאשר בזה כי ביום 30.12.14 הופיע בפני מר מוחמד אלגרגאוי, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי עליו לחצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל והתם עליה בפני.

עו"ד ג'מ' ג'מ'

תצהיר

אני הח"מ, אחמד אלגרגאוי, נושא ת.ז. מס' 059940072, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

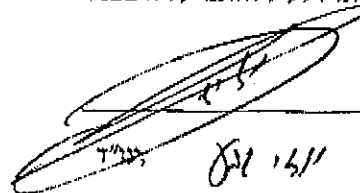
1. אני מבקש מספר 2 בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגרגאוי נ' תרכובות ברזם בע"מ.
2. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנזכר.
3. כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.
4. לא קיבלתי מן המשיבה כל טובת הנאה, במישוין או בעקיפין, בקשר להסדר, למעט האמור בהסכם הפשרה.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

אחמד אלגרגאוי

אישור

אני הח"מ, 1/11/11, ע"ד, מאשר בזה כי ביום 30.12.11 הופיעה בפני מר אחמד אלגרגאוי המוכר לי אישית, ולאחר שהזהר כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

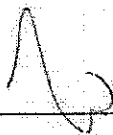

ע"ד 1/11/11

תצהיר

אני הח"מ, רוני שמיר, נושא ת.ז. מס' 024556821 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אתיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני משמש כמזכיר חברה ועוזר מנכ"ל בתרכובות ברום בע"מ, היא המשיבה בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלנגאוי נ' תרכובות ברום בע"מ.
2. אני עושה תצהירי זה לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנזכר.
3. העובדות המפורטות בתצהירי זה ידועות לי כתוצאה מעבודתי בתרכובות ברום בע"מ.
4. כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.
5. תרכובות ברום בע"מ לא קיבלה מן המבקשים כל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשר להסדר.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

אישור

רוני אהרון, ע"ד

אני הח"מ, מ.ר. 26237, ע"ד, מאשר בזה

כי ביום 25/10 הופיע בפני

י.א. המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי

עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן

יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את

נכונות הצהרתו ולעיל וחתם עליה בפני

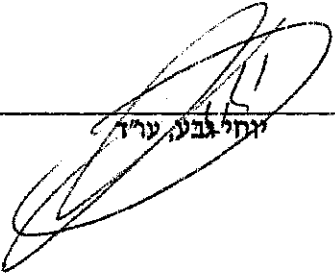
ע"ד, רוני אהרון, ע"ד
מ.ר. 26237

תצהיר

אני הח"מ, יוחי גבע, ע"ד, נושא ת.ז. מס' 02415920 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני בא כותם של המבקשים בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגורגאוי נ' תרכובות ברום בע"מ.
2. אני עושה תצהירי זה, לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנזכר.
3. לפי מיטב ידיעתי, כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחים.
4. לא קיבלתי מן המשיבה כל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשר להסדר, למעט האמור בהסכם הפשרה.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

יוחי גבע, ע"ד

אישור

אני הח"מ, רחל מר, ע"ד, מאשר בזה כי ביום 20/12/10 הופיעה בפני ע"ד, יוחי גבע המוכר לי אישית, ולאחר שתזהר כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא תעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

רדק ודניאל ערוד
ROKON DAVIDI-ADV.
מ"ד/ס' 3193 ע"ד

תצהיר

אני הח"מ, אריה ניגד, עו"ד, נושא ת.ז. מס' 053911863, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

5. אני בא כוחה של המשיבה תרכובות ברום בע"מ בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגרגאוי נ' תרכובות ברום בע"מ.

6. אני עושה תצהירי זה, לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנזכר.

7. לפי מיטב ידיעתי, כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.

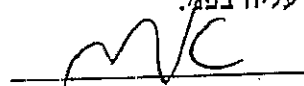
8. לא קיבלתי מן המבקשים כל טובת הנאה בקשר להסדר, במישרין או בעקיפין.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתו, וכי האמור בתצהירי אמת.

אריה ניגד, עו"ד

אישור

אני הח"מ, אלה צ'רטוק מ.ר. 49371, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 29 בדצמבר 2010 הופיע בפני עו"ד אריה ניגד, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל והתם עליה בפני.

אלה צ'רטוק, עו"ד

תצהיר

אני הח"מ, אלעזר נחלון, ער"ד, נושא ת.ז. מס' 032191678, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני בא כוחה של המשיבה תרכובות ברום בע"מ בת"א 1263/07 בש"א 7036/07 אלגרגאוי נ' תרכובות ברום בע"מ.

2. אני עושה תצהירי זה, לתמיכה בבקשה לאישור הסדר פשרה שמגישים הצדדים בהליך הנזכר.

3. לפי מיטב ידיעתי, כלל ההסכמות אליהם הגיעו הצדדים מפורטות בהסכם הפשרה נספח 1 לבקשה, ובנספחיו.

4. לא קיבלתי מן המבקשים כל טובת הנאה בקשר להסדר, במישרין או בעקיפין.

אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי, וכי האמור בתצהירי אמת.

אלעזר נחלון, ער"ד

אישור

אני הח"מ, ישי שידלובסקי אור, ער"ד, מאשר בזה כי ביום 29.12.10 הופיעה בפני ער"ד אלעזר נחלון, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהר כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

ישי שידלובסקי-אור, ער"ד
מ.ר. 53534

ישי שידלובסקי אור, ער"ד

חוות דעת מומחה

חוות דעת זו ניתנת בתמיכה לבקשת הצדדים לאישור הסכם הפשרה בת"א (בי"ש) 1263/07 בש"א 7036/07 אלגראוי נ' תרכובות ברום בע"מ (להלן: "ההליך").

אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית המשפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא תתומה על ידי כדין עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי ונסיוני:

הנני עוסק בתחומי איכות הסביבה השונים 22 שנה וליוויתי את תחום איכות הסביבה בישראל מראשיתו: אני בעל תואר שלישי במנהל סביבתי מאוניברסיטת ניופורט קליפורניה, והרציתי בתחום זה באוניברסיטה העברית, באוניברסיטת חיפה, ובמרכז הבינתחומי בהרצליה.

ניהלתי במשך 8 שנים את איגוד הערים לאיכות הסביבה אשדוד חבל יבנה, ובמסגרת זו עסקתי בחלק הארי של הנושאים הסביבתיים ברמת השטח.

משנת 1994 ואילך, אני משמש כיועץ בתחומי המנהל הסביבתי ברמה הארצית (למועצה הארצית לתכנון ולבנייה, למנהל התכנון ולוועדה לתשתיות לאומיות), ברמה המחוזית וברמה המקומית, ומלווה מיזמים שונים, הן ציבוריים והן פרטיים.

בתקופה הנדונה, יעצתי ואני יועץ בנושאי איכות סביבה לגופים מגוונים, וביניהם: הבנק העולמי, המשרד להגנת הסביבה, משרד הביטחון (בכל הנוגע להיבטים הסביבתיים של מעבר צה"ל לנגב), משרד הפנים, משרד השיכון, מנהל מקרקעי ישראל ועוד.

הנני בוגר 3 קורסי גישור, מהם שניים בדגש על איכות הסביבה. בשנת 2005 הובלתי את הליך הגישור בתחום איכות הסביבה בין המדינה למפעלי "רמת חובב": בהליך השתתפו 40 בעלי עניין והוא נחשב להליך הגישור המורכב ביותר שנערך בארץ הליך הגישור הסתיים לאחר 5 חזשים בקונצנזוס מלא, והצלחתו אפשרה את הקמת קריית ההדרכה בצומת הנגב.

בנושא הפזורה הבדואית בנגב הנני מעורב משנת 1978, עת ריכזתי את פינוי האזור עליו נבנה בסיס חיל האוויר "נבטים", שלצורך הקמתו פנינו כ-500 משפחות בדואיות לישובי קבע שהקימה המדינה עבורם. מאז ליוויתי מספר ניסיונות לפתור את הסוגיה הנחשבת לאחת מבעיות הפנים המורכבות ביותר בישראל. כמו כן אני ממקימיה של מועצה אזורית אבו בסמה ומשמש מזה שש שנים יועץ אסטרטגי לראש המועצה, מר עמרם קלעגי.

תהליך הגישור

בהתחשב בכישורי, בהשכלתי ובניסיוני, נתבקשתי על ידי באי כוח הצדדים בתיק לשמש כמגשר, במטרה להגיע להסדר פשרה, אשר ייתר את הדיון המשפטי בסוגיות שבמחלוקת, ובד בבד, יניב לציבור הרחב תועלת סביבתית של ממש.

במסגרת הליך הגישור נפגשתי עם הצדדים המהווים צד לסכסוך, סיירתי במפעלה של תרכובות ברום בע"מ (להלן: "תרכובות ברום"), המוכר לי עוד מהליך הגישור בין המשרד להגנת הסביבה למפעלי "רמת חובב", כמצוין לעיל, וכן באתי במגע עם בדואים המתגוררים בסמיכות ל"רמת חובב", כדי ללמוד על מאווייהם ועל צרכיהם.

במסגרת המשא ומתן עם באי כוח הצדדים הוסכם עקרונית על מתווה של הסדר, שיכלול התחייבויות של תרכובות ברום בשני מישורים:

1. המישור הסביבתי: התחייבות וולונטרית לשדרוג מתקנים ולביצוע פעולות לשם הפחתה של פליטת חומרים מסוימים בעלי "פוטנציאל זיהום".

2. המישור החברתי קהילתי: התחייבות לממן תוכנית חינוכית לטובת ילדי האוכלוסייה הבדואית המתגוררת בסמוך ל"רמת חובב" ובני משפחותיהם.

להלן אפרט התחייבויות אלה, אולם אבהיר כבר מעתה כי **למיטב הכרתי ושיפוטי המקצועי, ההסדר המוצע הינו ראוי, סביר והוגן, והתועלת הציבורית והסביבתית שעולה ממנו גדולה משמעותית ממה שניתן היה להשיג, באופן סביר, אילו היה ההליך ממשיד להתנהל** זאת שכן למיטב הבנתי, כאיש מקצוע בתחום הסביבה, הרי שלבקשה המקורית לאישור תובענה ייצוגית הייתה מלכתחילה תוחלת מוגבלת (ובהמשך דבריי אסביר מדוע)

פרטי התחייבויות תרכובות ברום במסגרת ההסדר המוצע:

1. המישור הסביבתי: שידרוג מתקנים וביצוע פעולות לשם הפחתת פליטה של חומרים בעלי "פוטנציאל זיהום"

(א) תרכובות ברום תחליף את המשאבות הפועלות במפעלה במשאבות מגנטיות, המקטינות את האפשרות לפליטת חומרים אורגניים נדיפים, בעלות מוערכת של כ- 2.5 מיליון דולר;

(ב) תרכובות ברום תקים חדר סגור לאריות פסולת הייצור לפני העברתה למתקן הטיפול בפסולת. החדר הסגור יכלול גם מערכת טיהור אוויר, והוא יקטין את האפשרות לפליטת חומרים לאוויר במסגרת אריות הפסולת. עלות הקמת החדר ומערכת טיהור האוויר מוערכת בסכום של כ- 2 מיליון דולר;

(ג) תרכובות ברום תשדרג את מערך ההזנה של החומר ביספנול A לקו הייצור במפעלה, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומר לסביבה ובעלות מוערכת של כ- 1.5 מיליון דולר;

(ד) תרכובות ברום תשדרג את מערך ההזנה של החומר ציאנוריק כלוריד לאחד ממתקני הייצור במפעלה ("מתקן 800"), באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומר לסביבה ולריחות לא נעימים כתוצאה מכך. עלות השדרוג מוערכת בסכום של כ- 1.2 מיליון דולר;

(ה) תרכובות ברום תשדרג את מערך הדגימה בקו הייצור של החומר מתיל ברומיד, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת החומר במהלך הדגימה, בעלות מוערכת של כ- 0.8 מיליון דולר;

(ו) תרכובות ברום תנקוט פעולות שיקטינו את האפשרות לפליטת החומר טריברומופנול מאחד ממתקני הייצור שלה ("מתקן 800"), ולריחות לא נעימים כתוצאה מכך. סכום ההשקעה מוערך בכ- 0.7 מיליון דולר;

(ז) תרכובות ברום תחבר חלק ממתקני מפעלה (ב"מפעל ספקטרום") למערכת חמצון קטליטי, באופן שיקטין את האפשרות לפליטת חומרים אורגניים נדיפים ממתקנים אלה. עלות החיבור מוערכת בסכום של כ- 0.4 מיליון דולר;

(ח) תרכובות ברום תחבר את אחד ממתקני המפעל ("מתקן 730") למערכת לטיפול במזהמים שתקלוט את "שארית הזיקוק" של המתקן, באופן שיקטין את האפשרות

לפליטת החומרים האורגניים והאנאורגניים מהמתקן עלות החיבור והמערכת מוערכת בסכום של כ- 0.1 מיליון דולר.

2. המישור החברתי קהילתי: התחייבות לממן תוכנית חינוכית לטובת ילדי האוכלוסייה הבדואית המתגוררת בסמוך ל"רמת חובב" ובני משפחותיהם

תרכובות ברום תממן פעילות המיועדת להגביר את המודעות הסביבתית של התלמידים למתרחש בסביבתם, ולהגביר את מעורבותם בנושאי הגנת הסביבה ומודעותם לצורך בפיתוח בר קיימא.

הפעילות מיועדת לתלמידי כיתות ד'-ו' שייבחרו מתוך חמשת בתי-הספר היסודיים של בני שבט אל-עוזמה באזור ואדי אל נעם וביר הזאג'. היא תכלול, בין היתר: מערך שיעורים שייבנה בהתאם לתוכנית לימודים מסודרת; ליווי שוטף של הצוות החינוכי, ביחידים ובקבוצה, כדי לקדם את הטמעת התכנים הלימודיים והחינוכיים הן מראש והן תוך כדי הפעילות עצמה; פעילויות העשרה כגון הרצאות מומחים, ימי פעילות חווייתית המשלבת הורים ותלמידים, וכן נטיעות, מבצעי ניקיון, אימוץ אתרים וכדומה. העלות המוערכת לביצוע הפעילות על כל מרכיביה, לשלוש שנות לימודים, לחמשת בתי-ה"ס היא כ-450,000 ש"ח, לא כולל מע"מ.

יצוין כי התוכנית האמורה נבחרה לאחר בחינה מעמיקה של מספר חלופות אחרות (כגון פעילות חינוכית בריאותית או רכישת והפעלת אמבולנס), וזאת לאור הקשר שלה להליך, הערכת נחיצותה ותרומתה לקהילה הבדואית במעגלים רחבים, והמשכיותה לאורך שנים.

ראויותו, הוגנותו, וסבירותו של ההסדר המוצע

לטעמי, ההסדר המוצע כהסדר פשרה במסגרת הליך הייצוגי הוא ראוי, הוגן וסביר. על מנת להסביר את עמדותי, אתייחס הן לתוחלת של הבקשה המקורית לאישור תובענה ייצוגית, שלעמדתתי המקצועית לא הייתה גבוהה, והן לתועלת הציבורית שבהסדר עצמו, שלטעמי היא גבוהה.

1. התוחלת המוגבלת של הבקשה המקורית לאישור תובענה ייצוגית

במסגרת הבקשה טוענים המבקשים כי ממפעלה של תרכובות ברום נפלטו חומרים, ובין היתר חומרים אורגניים ומתילן כלוריד, בשיעור העולה על המותר בתנאי רישיון העסק של המפעל, ופליטות אלה העמידו אותם בסיכון באופן המצדיק לפסוק להם פיצוי.

למיטב שיפוטי, גם בהנחה שהטענות העובדתיות המובאות בבקשה לגבי התריגה מערכי הפליטה המותרים נכונות, וגם בלא להתייחס לטענות משפטיות שהעלתה תרכובות ברום ושאיני בר סמכא לחוות דעה לגביהן, עדיין הבקשה אינה מגלה אינדיקציה להשלכה סביבתית בעייתית, ולא ידוע שנוצרה השלכה ישירה מעין זו. במילים אחרות: להערכתני, חרף התריגות שנמדדו בארובות המפעל ואשר פורטו בכתב האישום הנזכר בבקשה, אין יסוד לקביעה לפיה החומרים הגיעו לסביבה בריכוזים המהווים חריגה מהתקן הסביבתי המחייב, ולפיכך אין יסוד להניח שנגרמו פגיעה או סיכון בריאותי.

להמחשת דברי, אסביר שלושה מונחי יסוד: "תקן פליטה", תקן איכות אוויר ("תקן סביבה") ו"ערך ייחוס סביבתי".

"תקן פליטה" מגביל את כמות החומר הנפלט מהארוכה או את ריכוזו בדרך כלל, הוא נמדד בארוכה ומבוטא במונחים של משקל (מ"ג) לנפח (מ"ק). גם אם תקן הפליטה נועד, בסופו של דבר, להביא להפחתת פליטת מזהמים לסביבה, לא ניתן לקשור אותו במישרין למצב הסביבתי. תקן הפליטה נקבע ככלל על בסיס הטכנולוגיה הטובה ביותר הזמינה, והוא לא נגזר בהכרח מהנתונים הסביבתיים של המפעל. ככלל, תקן הפליטה הוא אוניברסאלי, כלומר חל על כל המפעלים מאותו סוג. כך הדבר גם לגבי תקני הפליטה שחלו על מפעל "תרכובות ברום" בתקופה הרלוונטית, אשר נלקחו מהתקן הגרמני 1986 IA – LUFI. כפי שאבהיר להלן, חריגה מתקן פליטה אינה מלמדת על פגיעה בסביבה או העמדה בסיכון של התושבים שמחוץ למפעל (כשם שמעמידה בתקן הפליטה, לא ניתן ללמוד על כך שאיכות האוויר בסביבת המפעל היא תקינה).

"תקן סביבה" מגביל את ריכוז החומר המזהם באוויר כפי שהוא נמדד בסביבה מחוץ למפעל. עצם הימצאותו של חומר כלשהו באוויר, אפילו הוא נחשב חומר מסוכן, אין בה, כשלעצמה, ללמד על הפרעה או על פוטנציאל פגיעה. צריך שהכמות שלו או ריכוזו בסביבה יהיו בשיעור העלול לסכן את האדם או הסביבה. מטעם זה, נקבעו תקנים סביבתיים, הקובעים את הריכוז המרבי של חומר באוויר - ביחידת זמן. ההנחה ביסוד תקן מעין זה היא, שכל עוד ריכוז החומר הנדון אינן חורג מהתקן, לא נגרמת פגיעה או הפרעה לאדם או לסביבה.

תקנים המגדירים את הריכוז המרבי של חומרים בעלי פוטנציאל סיכון נקבעו בתקנות למניעת מפגעים (איכות אויר), התשנ"ב – 1992 (להלן – "תקנות איכות אויר"). כפי שניתן לראות בתקנות אלה, לכל חומר שמתקין התקנות סבר שהוא מסוכן, נקבעו ערכי סף המוגדרים במונחים של ריכוז מרבי ליחידת זמן.

הערך הרלוונטי לבריאות האדם הוא תקן הסביבה של חומר מסוים. תקן סביבה מבוטא במונחים של ריכוז ליחידת זמן (ראו למשל התקן של 6 מ"ג למ"ק במדידה של חצי שעה אשר נקבע למתילן כלוריז בתקנות איכות אויר).

להשלמת ההסבר אתיחס גם ל"ערך ייחוס סביבתי". כמו "תקן סביבה", ובשונה מ"תקן פליטה", גם "ערך ייחוס סביבתי" מהווה "ערך סביבתי" הנמדד בסביבה ולא בארוכה, ומבוטא במונחים של ריכוז ליחידת זמן יחד עם זאת, בשונה מ"תקן סביבה" הרי "ערך ייחוס סביבתי" אינו נקבע כתקן מחייב, והוא נועד רק כדי להעניק לרגולאטור כלי עזר בתהליך קבלת החלטות לטווח ארוך. על כן הוא נקבע במתודולוגיה שונה מאשר "תקן סביבה" ועם טווח בטחון רחב למדי מאותו טעם, חריגות קטנות מערכי הייחוס אינן מהוות בעיה בריאותית, אינן מעלות בדרך כלל את שכיחות התחלואה באוכלוסיה ואף לא את חומרתה.

מהותם של ערכי הייחוס הסביבתיים הוסברה בדו"ח של וועדה שמינתה מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה לצורך קביעת ערכים כאלו למזהמים כימיים באוויר:

"חשוב אף לציין כי חשיפת אנשים מקרב האוכלוסייה לריכוזים גבוהים יותר מערכי הייחוס לא תגרור בהכרח להתפתחותן של תופעות לוואי מזיקות לבריאות בערכי הייחוס מוטמעים פקטורי אי-וודאות רבים ושולי בטחון מספיק רחבים כדי להגן על האוכלוסייה מפני חריגות לא גדולות מערכי הייחוס"

כעת, וכפי שכבר הבהרתי לעיל, חריגה מתקן פליטה אינה מלמדת בהכרח על חריגה מתקן סביבה או אף מערך ייחוס סביבתי, כפי שעמידה בתקן פליטה אינה מלמדת על תקינות איכות האוויר באזור המפעל עניין זה מומחש להלן: נניח שבאזור תעשייה נתון יש מספר רב של מתקנים הפולטים כמות רבה של חומר מסוים. עוד נניח שכל אחת ואחת מארובות המתקנים באותו אזור עומדת בתקן הפליטה שנקבע לה (בהתאם לטכנולוגיה הטובה ביותר הזמינה) גם אז ייתכן כי

בשל ריבוי מקורות הפליטה, ריכוז החומר בסביבה יחרוג מתקן הסביבה או מערך הייחוס הסביבתי. מנגד, יכול להיות מצב שבאזור תעשייה אחר מצוי מתקן אחד הפולט חומר בשיעור החורג מתקן הפליטה שנקבע לו, אולם בה בעת לא תהיה חריגה מתקן הסביבה או מערך הייחוס הסביבתי.

לסיכום, בניגוד להנחת היסוד של הבקשה המקורית לאישור תובענה ייצוגית, הרי שגם בהנחה שתרכובות ברום חרגה מתקן הפליטה שנקבע לה בתנאי רישיון העסק, לא ניתן להסיק כי הייתה חריגה מתקני הסביבה ואף לא מערכי הייחוס הסביבתיים, וממילא לא ניתן להסיק כי נגרמה פגיעה כלשהי למי מבין חברי הקבוצה

ואכן, למיטב ידיעתי, על פי פרסומי המועצה המקומית תעשייתית רמת חובב המנטרת את סביבות תחום המועצה, לא נמדדו בסביבת רמת חובב מחוץ למפעל ובכלל זה בתחום מגוריה של האוכלוסייה המוגדרת בבקשה, ריכוזים העולים על התקן הסביבתי הרלוונטי בזמנים הרלוונטיים (ובכל מקרה, הריכוזים שנמדדו כוללים את תרומתם של כל המפעלים המשתמשים בחומר זה ולא רק את תרומת מפעל "תרכובות ברום")

2. התועלת שבהטבות הניתנות לציבור במסגרת ההסדר

התועלת שבתוכנית החינוכית שתממן תרכובות ברום במסגרת ההסדר היא ברורה, ואין צורך לפרט בעניין ההטבה גם ניתנת באופן ישיר למי ששוהים בסמוך למפעל, ושהשפעתו עליהם היא הישירה ביותר. שווייה הכלכלי של ההטבה הוא כ-450,000 ₪ לא כולל מע"מ.

אשר לתועלת שבהפחתת פליטת אותם חומרים בעלי "פוטנציאל זיהום", הרי שכפי שהבהרתי לא ניתן לקשור בין ערך פליטה לבין מצב איכות האוויר בסביבה באופן נקודתי. יחד עם זאת, ברור שלאורך זמן, להפחתת פליטה של חומר כלשהו בעל "פוטנציאל זיהום" מסוג החומרים הנזכרים לעיל בפרק הדין בהתחייבויות תרכובות ברום במישור הסביבתי, גם אם הינה בגבולות המותר, וגם אם הינה אחת מבין פליטות של חומרים אלה שפולטים גורמים רבים אחרים, יש משמעות סביבתית מצטברת, שכן בסופו של דבר – בסך הכל יהיה באוויר פחות מאותו חומר, ואיכות האוויר תשתפר.

לכך יש השלכה חיובית ברורה על כלל הציבור, ובראש ובראשונה על האוכלוסייה הבדואית המתגוררת בקרבת מקום.

להערכתי מדובר בתועלת סביבתית ממשית לאורך זמן, ושווייה הכלכלי (אף שספק בעיני האם שווי זה הוא הדרך הראויה להעריך הטבה מעין זו) עומד על כ-2.9 מיליון דולר, כאמור.

סיכום

למיטב הכרתי ושיפוטי המקצועי, כמי שמתמחה במינהל סביבתי, הרי שכאשר בוחנים את התועלת הציבורית והסביבתית שבהסדר לאור התוחלת שבהליך עצמו, ניתן לקבוע בבירור כי ההסדר המוצע הינו ראוי, סביר והוגן, והתועלת הציבורית והסביבתית שעולה ממנו גדולה משמעותית ממה שניתן היה להשיג באופן אחר

בברכה

ד"ר אהרון זחר, מגשר